

ÉRDI IRKA ZSEBKÖNYVEK

Utak és utasok

Érd, 2018

ÉRDI IRKA ZSEBKÖNYVEK

Sorozatszerkesztő:
Habos László

Szöveggondozás:
Daróci Lajosné

Borítókép:
Hangyássy Jánosné alkotása

Kiadja a POLY-ART ALAPÍTVÁNY

Előszó

az UTAK ÉS UTASOK c. kötethez

Ha a címről valakinek Szerb Antal regénye jut eszébe (Utas és a holdvilág), nem téved, innen jött az ötlet: legyen ez a téma a 2017-es őszi IRKA-pályázaton.

A regénybeli utas holdvilágos transzban szöki meg fiatal felesége mellől, hogy kiegészítse, továbbélje azt az ifjúságot, amely visszavonhatatlanul elveszett.

Arra a kérdésre keresi a választ, hogy a lélek időgépén vissza lehet-e szállni a múltba. A torzónak maradt életpizódokkal kiteljesíthető-e a jelen?

Megszabadulhat-e valamikor az ember énje börtönéből vagy hazugnak gondolt „felnőtsége” bilincseitől?

Súlyos kérdések.

Csak hogy mi nem az elveszett ifjúság keresésére vagy továbbélésére biztattuk a pályázókat, hanem az életút, a sors megfogalmazására.

Buddha szerint:

A boldogsághoz nem vezet út.

Az út maga a boldogság.

Más bölcs gondolkodók szerint is az út a fontos, nem a cél. Utunk irányát magunkban hordjuk, és magunkban égnek az örök, sorsjelző csillagok.

Így válik az út jelképpé, metaforává. Valahová visz, változást hoz, célt jelent majd, de legalább életet. Többek vagyunk általa, néha katartikus, néha tragikus az életút, de sors, fátum.

A konkrét utazáshoz is társulhat mély érzelmi, gondolati, filozófiai tartalom.

És mennyi jelentéstartalma van a hétköznapi nyelvhasználatban!

Egyszer a mennybe visz az út, egyszer a pokolba, útkereszteződések, útelágazások előtt állunk, út, amin nehéz járni, út, ami ki van taposva vagy kövezve mindenféle szándékkal, a nemzetek útja, apáink útja, gyermekeink útja...

Hogyan vélekednek a klasszikusok erről a témáról?

„Régen – az ifjúság, a férfikor idejében – az utazás izgalmas pillanata a megérkezés volt: közelebb jutni az ismeretlenhez, a meglepőhöz, a kalandhoz, a változathoz. Öregkorban az utazás nagy pillanata a take off, az indulás: kilépni egyetlen lendülettel az öregség rutinjából, ez az „élmény”. A megérkezés közömbös, hiszen mindenütt ugyanaz vár.

Öregkorban minden, az utazás is kényszerűség. Az ember nem valami felé utazik, hanem helyben jár, és azt hiszi, odébb jut, eltávolodik valamitől, amit nem szeret.”

(Márai Sándor)

Úton lenni majdnem mindig kellemesebb, mint megérkezni. A vadászatot jobban szeretjük, mint a zsákmányt.

(Erling Kagge)

A világon mindennek megvan a maga útja. Az embernek az utat kell követnie, ugyanúgy, ahogy a hal él a folyóban vagy a tóban.

(Vihar Judit)

Ha virágos az út, ne kérdezd, hová visz!

(Anatole France)

Azért indulok el mindig egy nagy útra, hogy bennem is elinduljon valami.

(Cholnoky Jenő)

Ha összehasonlítjuk a mi pályázóink műveivel, rádőbbenünk: ezek is tartalmaznak olyan mély bölcsességeket, mint a nagyoké.

Út formál utazót **(Dylan D. Tides)**

Az utat megtettem, vittem a keresztem, / vagy amit keresztnek hittem **(Barna Júlia)**

Utat találó térdre ereszkedik **(Habos László)**

Az út a cél. Mi is lehetne más, / hisz létem csak egy röpke villanás. **(Kovács F. István: Vándor c. verse, Érdi IRKA: 2014. december)**

AZ ÉRTÉKELÉS során mit díjaztunk?

Az igényes irodalmi szintet, a megjelenítés, az ábrázolás mikéntjét, a költői megformálást, a tudatos kompozíciót...

Csupa objektív elemei a mércének, bár szubjektív is a rangsor.

VERSKATEGÓRIA

ARANYMINŐSÍTÉS:

Ludwig Géza (SZEKÉR GIZI okleveles fazekas ajándéka): Tökéletesen megfogalmazza az egész életet, az örök igazságokat. Mint a Villon-balladákban, átívelnek a sorok.

Kreischer Nelly (TROMBITÁS JÓZSEF fafaragó művész ajándéka): Nagyívű alkotás.

Elemzésnek indul, aztán kérdéssorozattal folytatja. Ez a modern irodalom törekvése: megmutatni, a mai kor embere nem tud mindent, csak kérdései vannak – válaszok nélkül.

Habos László (SZABÓ SZIKLA SZILÁRD grafikus ajándékképe): Mély gondolatokat, érzéseket hordozó ciklus – a tőle megszokott szókinccsel, visszafogott, fegyelmezett szenvedéllyel. Néha lázadás, máskor belenyugvás a szenvedésbe – ez a sorsunk. Megbékélést áraszt.

Virtuális tagok:

Dylan D. Tides (Sopron) KOVÁCS MÁTYÁS festményét kapta: A szerző földön, vízen, levegőben lévő életsorsokat sorakoztat fel. Az üzenet: út formál utazót. Az élet minőségétől függ, milyen emberek vagyunk. Mesteri.

Pálfi Nándor (Gödöllő) BENKÓCZY PÉTER festménye a díj: Meglepő, hogy egy fiatalember mennyire gaz-

tagon tud írni fájdalmaokról, bánatról, csalódásról, szétválásról. A víz, a tenger gyakran a szerelemben való elmerülés toposza. Nála ez azért különleges, mert új tartalommal bővül.

Péter Éva Erika (Erdély) HANGYÁSSY JÁNOSNÉ festményével jutalmaztuk: Tudatos költő. Nemcsak kifolyik a tollából a vers, de tudja, melyik eszközt mikor hogyan alkalmazza, hogy pontosan fejezze ki a gondolatot, érzést. Különleges, egyedi szóképei vannak, nálunk pedig értő olvasói, akik rajonganak érte.

Barna Júlia (Hajdúdorog). Könyvjutalom: Összegzése az életnek – súlyos igazságokkal: a tartalmas élet is tele van bizonytalanságokkal, tétova döntésekkel. Mintha hiába lenne a lét: kiábrándultságot fejez ki a sikertelennek gondolt élet miatt.

EZÜSTMINŐSÍTÉS: oklevél és könyvcsomag

Virtuális tagok:

Marie-Anne Hope (Molnárné Boda Mária) Pécs: Üzenete: örülj az életnek minden körülmények között. Nincs előre megszabott sors, nincsenek útmutatók, csak reménykedünk, hogy kisül az életünkből valami, de nem volt hiábavaló.

Szöllősi Bernadett – őt sem ismerjük személyesen. Valahol olvasott rólunk, és engedélyt kért a pályázásra. Azért kapta meg, mert tisztán látszott a tehetsége. Itt is gazdag költői képeket látunk, újszerű, szellemes megfogalmazása az élet sokszínűségének, változatosságának, sinus-görbéjének.

BRONZMINŐSÍTÉS: oklevél
Beck Zoltán, Móczár Csaba.
Virtuális tag: **Lukács Mária.**

PRÓZAKATEGÓRIA

ARANYMINŐSÍTÉS

Külön csoportot alkotnak azok a szerzők, akik prózát is, verset is cizelláltak, igényesen, színvonalasan tudnak írni: mindkét műfajban kiemelkedőek. Több dimenzióban gondolkodó alkotók, egyedi stílusuk, gazdag kifejezőeszközük, szókincsük gyógyszerként hat az ember lelkére.

Minőségi irodalmat kell olvasni, ez a recept a belső bajokra, a pesszimizmusra, a kiábrándultságra, a csalódásra. A külső problémák nem oldódnak meg, de legalább más nézőpontból szemléljük a világot.

Próza: csaknem mind tragédiát ír le – ezer színnel és árnyalattal –, az út végét, a végzetet, a fátumot, a sors beteljesedését: akár sorsszerűen bekövetkező események sorozataként, utolsó állomásaként. Pontos, tényszerű, némelyik látszólag szenttelen, ugyanakkor nő a feszültség, szorul a torka az olvasónak – mert képszerű, filmszerű az ábrázolás, a megjelenítés.

Életteli, hiteles mondatok, meggyőző képsorok.

Kovács F. István (BENKÓCZY PÉTER festményét kapta): A szokott szintet hozta: a legjobb felépítésű, a legszebb ívű ez az írás. A jellemzés, az ábrázolás módja,

a megjelenítés természetes könnyedséggel történik, párbeszédei hitelesek. Dr. Cserhalmi Zsuzsa (kedvenc egyetemi tanárom) mondja mindig: ha az első mondat megfog, csak akkor olvassa tovább. Itt minden mondat fogva tart, nincs egy fölösleges szava. Ő is kiválóan tartja KFI írói tehetségét, művészetét. Munka van benne, tanulás, képzés, nemcsak tehetség.

Kósa Márta (KAJTÁR LÁSZLÓ festménye: A szerző neve nem rímel arra a szóra: költészet: de minden verse tiszta költészet. Szabó Aida (egyik zsűritagunk, aki maga is többkötetes költő) így jellemezte a most beadott művet: a legjobb, a legkiemelkedőbb mind közül, hasonlataival, könnyedségével repül. Kiemelendők a szóalkotások, a tájleírásnak az új látásmódja, és azt a végtelen, soha nem szűnő, mély sóvárgás, amely átjárja az olvasó testét-lelkét. Prózát csak nemrégiben kezdett írni – berobbant. Túpontos, egyértelmű kifejezése az érzéseknek.

Nagy-Rakita Melinda (MÁRKUS JÓZSEF festőművész háromdimenziós alkotása): Egy tragédia torokszorító megformálása, hogy milyen csekélységen múlik a mi törekeny életünk.

Verseiből a hosszú és fájdalmas gyász után újra a boldogság árad, az egymásra találás öröme.

Tarnócziné Barabás Irén (DOMONKOS BÉLA szobrászművész ajándéka): Tökéletes ábrázolása egy átlagos polgári családnak, ahol a gazdag érzelemvilág, a szeretet biztonságossá teszi az életet. Prózájába beszövi a költői stílus és a színek ezer árnyalata.

Mesterien tud a környezettel jellemezni.

Solti Gyöngyi (TARNÓCZINÉ BARABÁS IRÉN festőművész képe): A gyerek lelkét, gondolkodásmódját egyedülállóan tudja megjeleníteni, különösen, ha az a gyerek SNI-s, autista vagy 3H-s. Egyes prózáit kötelező olvasmánnyá kéne tenni tanulónak, pedagógusnak egyaránt. Természetesen irodalmi igénnyel készülnek ezek a művek, nem szakirodalmi jellegűek. Nem régen került a mi klubunkba, de már a legjobbak között van.

Szigetvári Zsófia Petra (TROMBITÁSNÉ GOMBOS MÁRIA festő ajándéka): Csak 15 éves, akiről nemcsak mi mondjuk, milyen kimagaslóan tehetséges, hanem országos díjakkal, elismerésekkel büszkélkedne, ha nem lenne szerény. Sokat olvas, most éppen színdarabot ír az iskolában. Itt a Halál angyala szembesíti az életet saját gonoszságukkal. Történelmi képekkel leltározza a halál elemeit.

BRONZMINŐSÍTÉS: oklevél

Karácsony István

Ez tehát a mi leltárunk. Örömmel és büszkén nyújtom át az olvasóknak, bizton tudom, hogy mindenki talál benne kedvérevalót.

Érd, 2018. július

Daróci Lajosné
az IRKA-kör vezetője

Barna Júlia

Utak és találkozások

már az első utat sem találtam
ami magamhoz vezetett
megbotlottam a másoknak teremtett
lehetőségekben
még mindig a kezdeteknél tartok
pedig már régen elértem valahova
innen nem lehet más elágazást választani
gyomor-szorító fej-abroncsozó
láb-ólmosító szívszaggató terheimmel
mégis megyek valahova megint
ahova el kell jutnom rögeszmém szerint
mint aki éppen akkor ér haza
mikor már újra indulnia kell
mozgásban ér az este reggel

mindig igyekeztem valahova
de nem ott voltam soha ahol vártak
ahol esélye volt a csodának
minden út mindenfelé vezet
mindegyik szakadékok mellett
téves útjaimon találkozom
akivel nem kellene összeakad sorsunk
egy darabon együtt megyünk
de azokat mindig elkerülöm
akik fontosak lennének szívembe illenének
elmegyünk egymás mellett

és magunkkal visszük a folyton növekvő hiányt
a röptében elkapott és visszaadott mondatok
nem érnek a mélybe
kapcsolatainkból kidobunk minden nehezéket
könnyen érzünk el messzire
a súlyokat nem szeretjük cipelni
ami a felelősség a törődés a figyelem
 könnytelenné érleltek a könnyek
akit elveszítetek örökre veszítem
az egyirányú utak vissza nem vezetnek
a felismerések mint a futó szerelmek
elhullámzanak mielőtt hasznomra válnak
mikor már majdnem megkaptam valamit
el kell engednem alig érintetten
félek már útra kelni
idegen tájakat felfedezni
csak nézem az alkony vörösét
amelyből megszületik egyszer
az árnyakat elnyelő sötét

Utak és utasok

reggel úgy hullnak a kedves tekintetek rám
ahogy az aprópénz a koldus kalapjába
felidézem ahogy nagyanyám szeme megpihent rajtam
talán szépnek látott de továbbvándorolt
és kialudtam szépségemtől kiraboltan
soha vissza nem térő tavaszokban
a kapcsolatok nem léteztek csak mint hajnali árnyak
amiket fel lehet fogni érzékcsalódásnak
a nincsből születik a nappal is mikor lehántja magáról
a reggel álomból hozott látszat-varázsait
semmi nem igaz itt
a fény biztonságában megszületni
aztán az alkony árnyaival tűnni
ennyi az egész mégis egy más napokhoz
teljesen hasonló szerdán megszülettem
valahol valamikor valamiért
jobban ott kellett volna lennem
életem helyszínein és megélni minden percet
többet megérthetnék ha figyelnék
de nem vagyok elég fontos és érdekes magamnak
nem delettet sugarában a nap
túlértem javarészen
milyen magasra mélyre ível az élet
benne van magamnak is elérhetetlenségem
olyan vagyok mégis mint a víz alatti város
melyet eltemetett a tenger haragja
és már sohasem hozza fel a fényre

nem láthatod utcáit házait
ahogy rejted mások elől lelked ráncait
vörösödik az alkony
sűrűsödnek a tekintetek
üveghangon énekelnek
a madarak és a gyerekek

pörgetem emlékeimet értéke ára folyton változik
az élet teljessége az lehetne: megélni minden életet
vagy legalább abban az egyben felülmúlni magamat
sodródok a könnyebb ellenállás irányába
a folyó arra folyik amerre útja van
(követ dobok a vizébe hullámozzon még)
ha érzelmekre bontom amit éltem
tanulok belőle ha nem is értem
jellemsűrítő pillanat
a bűn megmarad: feloldozandó megtorlandó
vagy emlékezni lesz jó: mementó
a szeretet is megszólítható
javít a világon vagy csak rejtőzik benne
a gyávaság lefelé visz az aljasság felé:
kockázatmentes szabadságharcba az emberek
a józan ész és az öreg fák ellen –
az utolsó perc után is van idő
létezésem egyre szelídebb hullámvázis harmonikus lét
vágynom lassan elmerülni az egészben
belesimulni hozzáadódni parányi részeként benne lakni
ezzel a paranccsal élem megszámlolt napjaimat:
ne alázkodj és ne alázz terheid tedd le
bocsáss meg magadnak és mindenki másnak

a jobb élet alapköve a szeretet erre építsd elemeidet
nem vagy szabad ha gyűlöleted a világot rácsozza rád
minden ember a társadalom nevű élőlény sejtje
ha egymást bántjuk magunkat bántjuk
és ha a természetet akkor is

az egyenes a végtelent átfutja
gyorsabban ér célba mint a görbe de ez sem igaz mindig
a görbe megkerüli az akadályokat
az út a fontos nem a cél – mondják a bölcsek
az utat megtettem vittem a keresztet
vagy amit keresztnek hittem
pedig a mások terhénél nem volt nehezebb
még mindig nem tudom ki vagyok
és kinek kellett volna lennem
talán olvasható szememben
látom arcom a tükörben jó és rossz napokon
gondolatban képzeletben
vagy amire régen emlékeztem
az életem elmerül és elvegyül a többi élőlény közé
gesztenye szilvafa dió erős szép levele
tavaszi nyári őszi akác kertek őrei a kerítésnél
vándormadarak hű ebek titkos életek
álomban szelíd mosolyú emberek –
titoktalan megfejtett a világ azt hiszed
fogj egy falevelet és megérted
hogymint semmit nem értesz
mindig előlről kezdődik minden –
álomködös a reggel pasztell hajnal
holdezüstre sápad az este égővörös alkony után

jót és rosszat temető köd jégvirágok kristálycsodák
a szerelem egyetemes képeskönyve
folytonosság hiányok megszakítottság
ritmikus rázkódás
rajz lapon vonalak szeszélyes görbületek
királylepkék kolibrik koalák
képzelt utamon mennyi útitárs
fényel ölelt tájak vibráló világ
nem létező véletlenek és
valószerűtlenségek között botladozó lényem
aki nem azonos még önmagával sem
szeleteket vág magából mindenkinek aki kéri
nem megyek távoli utakra
zsugorodik a kényelmi zóna
de paraszt elődeim
rám hagytak minden gyalogutat
nem az élet értelméről meditáltak
táplálták és ha kellett védték a hazát a hitet:
hagyják meg nekem ösvényeimet
ahol egyedül lehetek és megtalálom őseimet
velük vagyok egy
innen már minden út befelé vezet

Beck Zoltán

Életút

Újra veszem most a lantom:
Elmesélem kis kalandom.
Hogy éltem meg a világot,
Ültethessek szép virágot.

Akármerre jártam-keltem,
Jó ég tudja, mit kerestem!
Ismerkedtem barátokkal,
Nem bírtam már az átokkal.

Ezért tőlük elfordultam,
Mikor majdnem felfordultam.
Igyekszem jó útra térni,
Magamban tán istent vélni.

Egy a céloom most: a törvény,
El ne rántsion semmi örvény!
Igazság, mi megszabadít,
És a békét adja majd itt.

Népeket is tanítani,
Minden hívőt vidítani.
Születik az igaz váltság,
Úgy szűnik meg minden álság.

Hirdethessem nagy tetteit,
Ördögnek lesz csak veszte itt.
Legyen minden tanítványa:
Pusztuljon már a hitványa!

Dylan D. Tides

Kocsikázás

Tudod, a szemem s a hallásom ép,
s nem kell a sok ezer idilli kép,
arról, hogy milyen szép arany a lép,
s a méznek, jaj, hogyan örül a nép!
Felfogtam, nagy vagyok s félelmetes,
s azt is, hogy rettegнем felesleges,
de most egy kicsikét jobban szeress,
s – Ó, nagy ég! – nehogy még ki is nevess!
Látom, hogy nem mozdul... Mióta is?
Mi van, ha lesben áll a kis hamis?!
Képzeld el, múlt héten mondta Maris,
van köztük nem ritkán ilyen nagy is!
Attól, hogy becézed, üvöltök még...
S ha neked, apukám, ez sem elég,
elmondlak Anyunak, s nincs menedék!
Jobb hát, ha megáll most az a kerék...
Nem vagyok hisztis és butus majom!
Csak éppen reszketek kicsit... nagyon...
Oldd meg hát egyszerre kízó bajom:
CSAPD AZT A MÉHECSKÉT RÖGTÖN AGYON!

Somma

Rázattak szekéren.
Ültem csak fehéren,
túrtem, hogy reményem
gyeplővel keményen
fecnikké csapkodják,
rongykezek kapkodják.

Ringattak hajóban.
Azt hittem, valóban
úsztatnak a jóban,
bíztam a csalóban,
pedig csak vízre tolt,
s többé már ott se volt.

Volt úgy, hogy repültem.
Felhőket kerültem,
Egy-kettőn megültem
Mindenkin derültem
– rájöttem, balgaság,
kínzó rabszolgaság.

Ma már csak pihenek.
Karodban pihegek.
Tanultam – tietek.
Tartsa meg szívetek
ezt a pár buta szót:
Út formál utazót...

Gani Zsuzsanna

Megbékélés

Állok a tükör előtt némán, merengve,
az elmúlt idő nyomot hagyott rajtam.
Pókhálót kezdett szőni hajamra a dér,
volt jó és rossz is, mit a léttől kaptam.

Elbúcsúzott a nyár, tovaszállt, el, messze,
elrepültek a gólyák, fecskék, darvak.
Szívemben a nyugalom, a remény pihen,
lelkemben nyoma sincs dúló viharak.

Ó, ti békésen suhanó türkiz felhők,
cirógassatok szememre méz-álmot!
Ó, ti hűs szelek, fuvolázzátok dalom,
hát magamra öltöm korall palástom!

Kertemben a borostyán is csak nő, csak nő,
olajzöld ágas-bogas, csak burjánzik.
Ciklámenbokromat elvitte a szomszéd,
helyén már vörös krizantém virágzik.

Csendben ballagok, lépteim nyomán zizeg
az avar, benne vakond vackolódik.
Felsírok. Végigröppen arcomon a könny,
egy hernyó lelkemben bebábozódik.

Akác

Ő csak egy fa volt, szívós, mint a szikla,
legalábbis eddig azt hittem.
Hegyes tüskékkal vértette fel magát,
vigyáztam, nehogy megérintsem.

Barázdás kérgén mézszínű gyanta folyt,
ezer sebből vérzett, kint érzett.
Ahogy elhaladtam lassan mellette,
halkan hozzám szólt, mert felébredt:

Ha egyszer kívágnak, jussak eszedbe,
ott leszek izzó kandallódban.
*Én leszek az ágyad, asztalod, széked,
gerenda csinos bungalódban.*

Leszek méz a kenyereden, teádban,
parféd, szirupod és levesed.
De nem leszek az éltető levegőd,
árnyékod, hiába van gyökerem.

Habos László

Érkezés I.

Amikor lemeztelenített lelkem
megérkezve szótlan
rálel a rejtegetett
titokra lánggra lobban
sercegése ősi dallam
tékozló fénye
beleolvad akaratlan
végtelenné görbült fényességbe

II.

Te díszes márvány sírboltban
én a golgota sötét vermében
ő meg óriás madár csőrében
porladunk időtlenül
a mindenség urának
lángoló gondolatában
s ha az ács befejezi munkáját
a díszes asztalra teríték kerül
s fellobban olthatatlan lángja
a fény-viaszba mártogatott gyertyának
s mi megérkezünk sorban
a véget nem érő vacsorára

III.

Benne van a csoda
mindenik emberlétben
valamiként elrejtetted
ó uram
még a kezdetek kezdetével
gyorsan pereg a homok
s te annyira féltesz
ó uram
sorstalanságodba zártad sorsom
előttem utak és keresztezések
vigyázd hát botladozó léptem
ó uram
hogy végezetül hazaérjek

IV.

Gyertyafénynél
rajzoltál utat jövődnek,
göröngyös lett az út
és keskeny
fénynek forrása felé.
Hajnalodik,
mondj igent halkán,
mielőtt megszólal
a szárnyaszegett kakas.

V.

Ma születésem napján
köszönöm neked, anyám:
mikor véreddel, könnyeddel,
lelked csöndjével szépnek láttál,
pedig rút volt körülötted a világ.
Ma még rútabb;
nem látok fénybe vezető utakat,
se békével telt lelkeket,
őszinte mosolyokat.
Csak köveket látok,
magasba rakott, vérrel festetteket,
melyek parancsra belesimulnak
hitet védelmező tenyerekbe.

VI.

kereslek de nem talállak
az utat lánckerék tapossa
az almafa levetközött
rőt kabátjából
szőnyeget sző a szél
a fehér szikla vérzik
suttogva visszhangozza üvöltésem
kereszted alkonyattűzben lángol
elkóboroltam a nyájtól
keress meg közeleg az éj
hiányzol

Karácsony István

Utazás anyámmal

A Keletiből indultam Keszthelyre, oda, ahol oly sok szép nyarat töltöttem. Húgomhoz igyekeztem. A vonat nem volt zsúfolt, így kedvenc helyemre, az ablakhoz ülhettem. A kupéban csak néhányan voltunk, lazán, ernyedten terpeszkedtem el. Simogató gondolatok vettek körül, s szinte éterien lebegtem. Amikor a vonat enyhé zökkenéssel elindult, már majdnem átkerültem az álom bársonyos fövényére...

Hol iszogattam hűvös sörömből, hol szenderegtem. A zötyögtető váltók jobbnál jobb helyekre terelték ábrándozásomat. Igazán jól éreztem magam. Egyszerre felfigyeltem arra, hogy szemben velem egy jóságot és kellemet árasztó idős nő üldögél. Egy pillanatra megrettentem, szendergésem közepette már azt hittem, hogy a másvilágon vagyok, mert édesanyám vonásait véltem felfedezni a néniben.

Kissé megráztam magam – ébren vagyok-e? –, s rámeredtem a szemközt ülőre. Bámulatos hasonlóság volt! Az a vékonyka madárcsontozat, az az egyszerű, de gondos öltözet, az a diszkrét, de frissen fodrászolt bronzos haj, s az a mamuszka,, amelyben apró lábát rejtette, de minden, ami körülvette: Édesanyám!

Majd vászonbugyrából elővett egy pogácsát, s majszolgatni kezdte.

Anyám képe jelent meg előttem, amikor reggeli

kávécskájába beleaprította a szikkadt kenyérdarabkákat, s kanálával megforgatva jóízűen eszegette. A néni időnként rám tekintett úgy, mint aki észrevette egész lényemből felé áradó – nem is tudom, mit – valamit, amivel szinte fogva tartottam.

– Anyám, te ugye most a szemközti útitársam képében, onnan a mennyből vigyázol rám – szinte szégyelltem magam érzelmes, mi több, érzelgős gondolataimért...

Talán a fáradtság vagy mi lehet velem?

Kicsit mérges is lettem magamra. Hiszen ő is csak egy utas. Na, jó, hasonlít anyámra... Ebben a világban állítólag mindenkinek van egy tökéletes hasonmása.

Az idős nő, mintha szabadulni akart volna fixírozó nézésemről, újra bugyrában matatott, s eres kezében egy újabb kincs jelent meg: egy kék könyvecske. Azonnal felismertem, az Újszövetség egyik forgalomban levő változata volt. Kérges kezébe vette, majd olvasgatni kezdte, s szemüveg nélkül, mint édesanyám, aki közellátó volt fiatal korában, nyolcvanévesen elhagyhatta a szemüveget.

Miután belemerült az olvasásba, kicsit szabadultam lényétől, s néhányat kortyolva maradék sörömből, fejemet hátravetve elszenderültem. Hangos sírásra, szinte zokogásra eszméltem.

Öreg, de ápolat kezében a szétnyitott Biblia, ő pedig ke-servesen sírt, mint akinek megedzett lelkét újabb török járják át.

Nem állhattam szó nélkül, kissé odahajoltam hozzá:

– Miért rendült meg ennyire’?

Érdeklődésemet egyáltalán nem vette tolakodásnak, természetes egyszerűséggel válaszolt:

– Mert megkínózták, kigúnyolták, tövissel megkoronázták, megfeszítették – itt újra erőt vettek rajta könnyei –, és... és... meg is halt ÉRTÜNK! – mint a Szalajka patak vízesése, özönlöttek könnyei. Vérágas szemét hiába törölgette keretezett zsebkendőjével. Az, mint megroggyant töltés, nem bírta az áradattal...

Ekkor már százrétű kapcsolatot éreztem köztünk, így feljogosultan mondtam:

– Nénikém, olvassa csak tovább!...

Könnyei lassan apadtak, majd remegő kézzel hajtogatva a lapokat tovább olvasott.

Egy idő múlva újra rám tekintett. Tekintetében azt a szivárványt láttam, amely a legzordabb vihar után is megjelenik, összekötve az eget a földdel.

Hangja nem volt halk, mint az előbb, csak hadd hallják meg azok a bóbiskoló utasok is, akik eddig ügyet sem vetettek ránk:

– ...De FELTÁMADT ÉS MEG IS JELENT!

A boldogító reménység fuvallata, mint nyári zápor után a forró szél a rónát, felszárította szeméből a szomorúság könnyének utolsó maradványát is. És édesanyám lelke szeméből mosolyogva simogatott... Közben utunk céljához szerencsésen megérkeztünk.

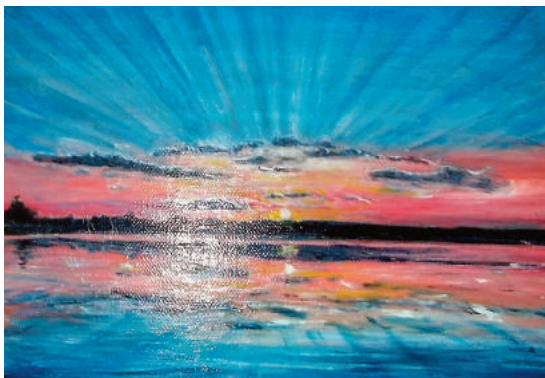
Benkóczy Péter: Salföld

Benkóczy Péter: Erdélyi hangulat

Domonkos Béla: Pátzay Pál

Hangyássy Jánosné: Naplemente

Kimmel István

Vonaton Kelenföldről a Délig

Kint nyári forróság, de itt a légkondicionálással hűtött kupében kellemesen utazunk páran. A látókörömben fiatal, talán gimnazista vagy egyetemista lányok elmerülve nyomkodják okostelefonjukat. Egyikük, a zöld-arany mintás körmű, felriad a kalauz szavára.

– Kérem a jegyeket!

Egyszerű felszólító mondatát háromszor ismétli meg. Mutatom „ifjúsági bérletemet”, a személyimet. Következik a csinos, sportos alkatú, zöld körömmel mobilnyomogató, akivel együtt szálltam fel Érd alsón. Előkap egy nagy méretű női tárcát, és rémülten kotorászni kezd.

– Úgy emlékeztem induláskor, hogy benne van, mindig itt hordom – mondja durcás arccal kissé mérgesen.

– Keresse csak, majd visszajövök.

A keresés reménytelen, gyors telefon haza, félfüllel hallok, hogy az egyik családtag mondja, vegyen jegyet. A válasz: csak harminc forint van nála.

A többi részletre nem figyelek, a fülkében érezhető a feszültség, ilyet már tapasztalhattunk utazásaink során.

Elképzelem, hogyan indulhatott el otthonról az ifjú hölgy. Talán négytagú családban él Érden egy ötödik emeleti panellakásban. A 45 éves apa két éve munkanélküli, nem tud állást találni, de nem is nagyon igyekszik. Kevés nyelvtudásával néha kimegy dolgozni

éttermi mosogatónak Bécsbe vagy Münchenbe, de általában otthon issza söréit, ha van rá pénze. Anya a fő kereső, egy nagybevásárlóban pénztáros. Öcsike hetedik az általános iskolában, éppen csavarog a haverjaival. Ő késve indul a vonathoz, anya munkában, apa a konyhában sörözget, mikor a lánya gyorsan pénzt kér tőle. Nem tud adni, nincs egy fillérje sem, most is csak pár üveg sörre jutott. A láthatóan randevúra készülő, csinosan öltözött és kisminkelt lány dühösen elrohan, így talán a bérlete is a másik ruhájában maradt.

Tíz perc múlva ismét megjelenik a mosolygós, kissé molett kalauznő.

– Ha nincs meg a bérlete, meg kell büntetnem. Még maga durcáskodott az előbb.

– Nem lehetne holnap bemutatni?

– De igen, csak akkor is komoly a büntetés.

Közeledünk a Délihez, és az emberséges, megértő kalauznő csak ennyit mond:

– Megjegyeztem magát, véssze észbe, hogy a bérlete vagy jegye mindig legyen magánál. – Balkezével legyintve kivonul a kupéból.

Leszállás közben megszólítom a büntetést megúszó hölgyet.

– Elnézést, kisasszony, hallottam, hogy a visszaútra nincs elég pénze. Szívesen kisegítem párszáz forinttal.

– Köszönöm, de a matektanárom, aki korrepetál, szívesen hazavisz.

(Elképzelem a csinos, érett nő heves korrepetálását a matektanárával.)

– Szabad kérdezni, talán egyetemista?

– Még nem, most érettségizek itt Budapesten.

– Ez komoly vizsga, kívánok sikeres érettségit és továbbjutást.

Kósa Márta

Útvesztőben...

Felocsúdsz

tested

lelked

sajog

csendből szőtt bársonyok súlya alatt

távoli sugarak sejtetik

lombok fölött átsüt még a nap

nehéz a földre húzó magány

hallgatsz

magadban morzszolsz

szitkokat

sziszegő fáradt hangokat

kába álmok foltja sem dereng

fájdalom lohol odabent

megkaparítani a jelent

tegnapod

alattomos hordaléka

korhadó

partra sodródott uszadékfa

elhalt a kéreg

málló évgyűrűk jelzik életed aszályos napjait

ereidben a sejtek tegnappal mával

alig hallhatón perelnek

titkos jeleket keresel
minden feledett szívzugba belesel
körötted
és
benned
ősi nyelven árnyak feleselnek
érthetetlen szavak emelnek szorongató falat
lélegzeted meg-megakad
lesben áll az utolsó pillanat
tétovázol
kezedhez füst illata tapad
zizzen
egy
zsebre vágott gyűrött papírdarab
vágyak
remények
bódultan alszanak
ne hagyd elveszni magad
ébreszd fel valamelyiket

szemedre hull kegyelmesen
szeptember végi öleléssel a bágyadt alkonyat.

Kései utakon

Hazafelé tartunk mindannyian
pedig a napnak még varázsos ereje van
széthasít felhőfüggönyöket
kertünkön átsuhan
régí dalt dúdolok magamban hangtalan

ázott udvarunkra bronzsín levél pereg
feltornyosul a sötét avarhalom
tócsa partján halvány keskeny szirom
pók evickél a parányi ladikon
kémény pöfékel
kesernyés illat ringat
kései utakat idéz

téged
engem
és
a
múltat
a

test megfeszül és elbizonytalanodnak a léptek
elébe tolaakszik újra a megoldhatatlan képlet

eső
pára
füst

nem is tudom
már mi itatott át azon az áldott ajándékalkonyon

utánad léptem nagy volt ott a sár
cuppant a cipőnk és te felkaptál

elkopnak lassan barnás-aranyos ceruzahegyek
én is csalok néha
összekeverve jól a színeket
százszor rajzolom át a képeket
találgathatom
melyik volt valós és melyik képzelet
a
szádat vágyom tarkómhoz közel
annyira hiányzol
szólíts meg újra szíveddel ölelj
árva
vagyok
magányos mohó gyermek
rongyig szorítom maradék kincseinket

korai még a csend
parazsat izzít távoli egekben az alkony
keresem
mosolyoddal elveszett régi szerelmes arcom.

Szeptember volt...

Szeptember volt, tikkadt fűszálak, sápadó bokrok, út mentére hulló, kavargó, korán fakuló falevelek őrizték a forró nyár nyomát.

Csendes, keskeny országútra kanyarodott, ráérősen vette be az első kanyart, pedig éppenséggel siethetett volna, hisz dolga volt ezer. Felzúgott a motor, az autó falta volna a kilométereket, de a férfi, aki mindig siett, rohant, hogy a nap ne menjen le dolga végezetlenül – ma valahogy nem akart a motorral együtt felpörögni. Valami árny kísérte ébredéstől kezdve.

Néhány napja már, hogy régi kacatokat válogatott, félretett, halomba gyűlt papírlapok között igyekezett rendet teremteni, nézte az érdektelen fecniket, fakó lapokat, melyeket már-már összegyűrni készült, amikor kicsúszott egy kis cetli, és a padlóra hullt. Félbemaradt a mozdulat, s szeme a betűkre, számokra vetődött. Belépő volt, rajta vastaggal szedve a számok, ha akarta, ha nem, látnia kellett a tíz évvel ezelőtti dátumot. Hadi-lábon állt a naptárral, sohasem tudott megjegyezni születésnapokat, jeles események rendre kihullottak a fejéből, de most torka elszorult, ahogy emlékezete azonnal felidézte a napot, a titkos kertet, a hatalmas fát, mely alatt egymást átölelve hallgatták az eső kopogását. Fél-órára szöktek meg a világ elől, éppen annyi időre, amire ha szükséges, magyarázatot tudjanak adni. A parkba szaladtak, a hirtelen leszakadó eső óriási cseppekben

hogott, tócsába gyűlt a víz lábuk előtt, de kettejüket az áthatolhatatlan lombok megóvták. Csupán arcukon futott végig egy-egy sós, keserű kis patak. Nem volt sok idejük beszélgetésre, különben is minden találkozáskor ugyanazok a szavak, mondatok, vágyak fájdtították szívüket. Fogadalmaknak sem volt értelmük, nélkülük is széttéphetetlen szálakkal kötődtek egymáshoz kora gyermekkoruk óta. Kis időre elmerültek a váratlan, vágyott találkozás örömeiben, s amikor egymás kezét engedve visszatértek, ismét kisütött a nap. A nő tekintetével még sokáig kísérte a férfi, távolodóban is kimagasló alakját, közben megszólalt a zene, a *Titkos kert...* varázslatos hangjai.

Aztán az évek ismét gyorsan peregtek, lépni, új életet kezdeni, régit széttépni egyiküknek sem lehetett, és mind több akadály rakódott egymásra. Megmaradtak hát az emlékek.

Az a kis papír elemi erővel sodorta el jól-rosszul kipárnázott életének nyugalalmát. Egy darabig szorította, majd zakója zsebébe rejtette, pedig tudta, hogy ki kellene dobnia a többivel együtt. Mégis inkább lehajolt, s reménykedve beletúrt a halomba, mert felrémlített benne, hogy azon az őszen készült egy fotó is abban a gyönyörű parkban a pompás virágok között. Hiába kutatott, nem találta sehol. Csak az emlékek élesedtek fel egy pillanat alatt.

Korán kelt, komótosan készült, táskáját a dolgozós

telefonnal a hátsó ülésre helyezte, a másik készüléket pedig a kesztyűtartóba tette. Hosszú út várt rá, s most, ahogy vezetés közben meglátta az őszi fák színpompáját, beszippantotta a fanyar-édes levegőt, hirtelen hatalmába kerítette valami örült vágyakozás, hogy megforduljon, hogy megölelje újra, s felforgassa életét egy összegyűrődött, régi belépő miatt. Az autó zümmögött, ő pedig hogy elhessegesse a múltat, bekapcsolta a rádiót. Nézte az utat, figyelte a vaskos, összeboruló ágak ölelkezését, s hogy az aszfalra egyre több nedves levél tapadt.

Ősz van, mint akkor, és éppen ugyanolyan fényben ragyognak a fák – gondolta magában.

Micsoda ősz volt, az első találkozás, csupa aranyban fürdött minden, amikor évtizedek után váratlanul újra egymás felé futottak. Mint a filmekben... forgatta, magához szorította a végre megtalált gyermekkori szerelmet, olyan igézően szépnek látta most is, mint harminc évvel azelőtt.

Hosszú, boldogsággal és vívódással teli hónapok következtek, és mint ahogy az a valóságban megszokott, egyikük sem lépett, léphetett ki a hétköznapiak monoton világából, melyeket kitöltött a kell, a most, a van.

De valahol az üveghegyen túl, ott lakott a szerelem, a vágyakozás, a sóvárgás és a remény. Maradtak az egymás nélküli, mégis egymás felé húzó nappalok és éjszakák.

Megremegett. Erősebben kellett szorítania a kormányt. Ne emlékezz folyton – sziszegte a visszapillantó tükröbe nézve, mintha valaki követné a hosszú kilométereken.

Újabb kanyar, mélyről jövő sóhajjal nyugtázta, hogy kósza ötlet maradt a visszafordulás.

Micsoda badarság, sohasem jön meg az eszem, dünyögte magában, kicsit lejjebb tekerve az ablakot, így már zabolátlanul ömlöttek be az őszi illatok.

Hosszú percek óta egyetlen autó sem bukkant fel a láthatáron, lazán vezetett, hol gyorsabbra vette a tempót, hol pedig kényelmesen újra lelassított. Órájára nézett, mint akinek még bőven van ideje, s mint akit senki sem vár, báméskodni kezdett. Legszívesebben megállt volna, hogy kinyújtóztassa hosszú végtagjait, hogy megmártózzon az őszi buja illatában, gyönyörködjön színeiben, s hogy unokájának az árokpartról szedjen néhány szép falevelet.

Mégis inkább felhangosította a rádiót. Híreket mondtak, de ő nem akart semmit hallani a világról. Elméje hiába tiltakozott, igazából azt régi selymes, fájdalmas, mégis édes, soha el nem feledett érzést akarta kivetíteni maga köré. Beburkolódnai a múltba, hogy a valóság egyetlen morzsája se lehessen érzékelhető. Előrehajolt, a kesztyűtartóból kivette és maga mellé tette telefonját. Egy régi verssor jutott eszébe, amit valamikor szerelmétől kapott, de jó lenne most megállni és elolvasni újra az asszony gondolatait.

Hol rövidebb, hol hosszabb ideig tartó némaságot szakítottak meg néha egy-egy sms-sel vagy rövidke levéllel. Többnyire pár mondat, egy vers, egy közös dal, nagy ritkán családi fotó, röpké életjel, parányi emlék. Kérdés szinte soha, minek is, hiszen tudták, mit veszítettek. Szívük legmélyére száműzték az érzelmeket, áltatva magukat, hogy elhalványulnak lassan különös megérzéseik is.

Már megint elkalandoztam – gondolta, és megérintette ruhája szövetén át azt a kis papírt...

A felolvasó még mindig sorolta a nagyvilág híreit, elcsavarta hát a gombokat.

Muzsika szólt a másik adón. Örökzöld dallamok...

Szeptember volt ...– énekelte Becaud, s a férfi is dúdolni kezdte a mélabús dallamot.

Fordult az út, változott a táj. Hirtelen a messzeségben, a horizonton felbukkant a folyó, s a nap sugarai vakítóan sziporkáztak a szürkés-kék hullámokon.

Épp olyan, mint az Ő szeme – hasított bele az érzés, és nem tudta az elétáruuló látványról levenni tekintetét.

Talán csak egy másodperc lehetett, alig több, mint egy szempillantásnyi idő.

Az autó hirtelen megcsúszott, pörögni kezdett, csattanás, majd üvegcserepek hullottak a kézfejére. Elvesztette uralmát a jármű felett, fékezett volna, de hiába, a gép csak sodródott tovább, majd óriási robajjal egy nagy fának ütközött, sűrű lombja közt forogni látta az

eget. Émelygést, mellkasában szorító fájdalmat érzett. Keserű szagra eszmélt. Keskeny füstcsík szivárgott a motorháztető alól.

Fel akarta rántani az ajtót, de hiába próbálkozott, nem bírt vele. Beszorult. A füst erősödni kezdett, rángatta, tépte a zárat, és magában rég elfeledett Istenéhez fohászzkodott.

Vége – gondolta, hiába már minden erőlködés.

Ekkor halk csendülés törte meg a fojtogató csendet. Üzenet jött. A kis boríték kékesen villogott. Nem volt szemernyi kétsége sem, kitől érkezhett.

Élnem kell, hogy elolvassam, hogy válaszoljak, hogy szeressem! – suttozta maga elé, és minden erejét összeszedve felszakította az ajtót.

Sajgó lábbal, fájdalomtól eltorzult arccal csúszott ki az autóból. Arrébb kúszott a levelekkel telt puha árok felé. Még látta, ahogyan magasba csapnak a lángok, s hallotta, hogy a túloldalon egy autó csikorogva lefékezett.

Kovács F. István

Általad

Általad élem a mennyet s a poklot egyszerre,
Általad döngetek zárt és nyitott kapukat,
Általad sodor az örvény a lét peremére,
Általad látom, mit szívem a múltból mutat.

Általad szűnnek az álmok, ha eljön a hajnal,
Általad ébred a nap is, mi sosem pihent,
Általad nyugszik el esténként bennem a sóhaj,
Általad szunnyadok el, ha beburkol a csend.

Általad illan el minden, mi rágja a lelkem,
Általad tűnik a démon, ha megbabonáz,
Általad villan fel mindig a fény szemeimben,
Általad múlik, ha testemet gyötri a láz.

Általad tudom a ködben is, hogy merre járok,
Általad járom az utat, mely hozzád vezet,
Általad biztos a léptem, bár csábít az árok,
Általad érzek egy lágyan segítő kezét.

Vallomásféle...

Amikor először megláttalak, hirtelen az jutott eszembe, ilyen szép nő nincs is! Puhán becsukódott mögöttem az önműködő ajtó, és én észre sem vettem. Mozdulatlanul álltam – úgy három méterre – az előtér sarkában bástyaként magasodó félkör alakú pulttól, mely derékig eltakart téged. Néztem, amint a baloldali ablak opálos árnyékolóján besűrődő fény megvilágítja szorosán hátratűzött óarany hajadat, és arcodon lefutva végigsimítja keccses ívben előre hajló nyakadat, majd megpihen válladon. Meg nem tudnám mondani, mennyi idő telt így el. Karcsú ujjaid közt ezüstszerű toll mozgott fűgén, amint valamiféle táblázatba számokat és betűket írtál, melyeket a laptop monitorjáról olvastál le. Csak akkor pillantottál fel, amikor a papírlap végére értél, és megfordítottad. Szemed nem árult el semmiféle érzelmet, mintha nem is látnál engem. Közönyösen szinte hidegen mértél végig, ami azért is megzavart, mert jó külsejű, vonzó férfinak tartottam magam, hiszen mindaddig egyetlen olyan út sem volt, amelyiken egy-egy magányosan utazó nő hozzám ne csapódott volna.

A két év alatt, amióta ennél az utazási irodánál dolgoztam, majdnem egész Európát bejártam, de Velencébe ez volt az első utam. Ahogy váltótársam és önjelölt főnököm, Korbély Sanyi mondta: „ezt ki kell érdemelni, kiskomám”. A buszt Trieszttől egészen Mestréig ő hozta, és amint az utasokat kiraktuk, kezembe nyomta a szoká-

sos paksamétát.

– Na, itt vannak a papírok, kishaver – nyújtóztatta ki mind a százhatvan centijét –, ezeket most vidd el a „Jégkirálynőnek”.

– Kinek? – kérdeztem én hülye vigyorral, mert azt hittem, ez is csak egy a lökött kiszólásai közül.

– Itt van a harmadik sarkon a helyi képviselő, csak menj egyenesen. A kocsit majd én megtankolom meg leparkolom.

Na, akkor esett le a tantusz, mire is célzott Sanyi a jégkirálynőzéssel, mikor először rám néztél. Láttam már jónéhány tengert, de nem tudnám megmondani, melyikre hasonlított az a színárnyalat a szemedben. Talán azért mégsem a Jeges-tengerre – bár azt nem is láttam még –, de hogy tényleg hideg volt, az is biztos.

– Maga?

– Én?

– Maga, maga! – dőltél hátra sóhajtva. – Talán lát még itt valakit?

Nem volt türelmetlen vagy ingerült a hangod, csak éppen úgy beszéltél hozzám, mint valami értelmi fogyatékoshoz. Márpedig nem éreztem magam annak, hiszen gépészmérnöki diplomával a zsebemben mentem buszsofőrnek! Így aztán kezdett bennem felmenni a pumpa, amikor hozzátetted:

– Képes idetalálni az asztalhoz, vagy nekem kell a menetlevélért mennem?

– Mondja, mindenkivel ilyen lekezelő – kérdeztem hal-

kan –, ha mondjuk George Clooney lépne be ide, vele is így beszélne? – Ám te nem jöttél zavarba, és a flegmádból se zökentél ki.

– A „Dzsordzsi”? Nem az esetem.

– Talán ismeri személyesen? – kérdeztem reflexből, és erre elmosolyodtál. Kivillant hófehér fogsorod, mely elől középen picit – de tényleg csak egy icipicit – szabálytalan volt, és éppen ez tette még bájosabbá az arcodat. Na, akkor szerettem beléd! Pont akkor, ez halálbiztos!

– Nem. Nem ismerem – fontad össze kezeidet lustán hátul a tarkódon, hátrafesztítve könyöködet, megmutatva így melled arányos halmait. – Miért, maga ismeri?

– Nem. Én sem – léptem közelebb, miközben megpróbáltam levenni szememet azokról a domborulatokról, érezve, hogy látványosan élvezed zavaromat.

– És maga kicsoda? Talán szintén Dzsordzsinak hívják? – nyúltál végül a papírjaimért.

– Mátyás vagyok. Hunyadi Mátyás – mondtam a nevetem, és vártam a szokásos nevetést. Nem neveltél. Elmosolyodtál, de ezúttal már őszintén, és mintha azok a jégkristályok is olvadásnak indultak volna a szemedben.

– Nahát! Egy király! Vagy inkább királyfi? – kérdezted incselkedve.

– Ja. De szólítson nyugodtan felségnek – mosolyogtam most már én is.

– Major Edina – nyújtottad váratlanul a kezed. – Tegeződünk, királyfi?

Hát így kezdődött. A csoportunk hat napot töltött a „fény városában”, mi pedig minden egyes estét egymással. Akkor már három éve vezetted azt az irodát, jól ismerted hát a várost. Eleinte csak ballagtunk egymás mellett, aztán egyszer csak összeért a vállunk, és én megfogtam a kezed. A te szemeddel láttam a Frari monumentálisan csodás Tiziano-festményét éppen akkor, amikor Mária ruhája felizzott a beszökő napsugárban. Láttam a Piazza San Marco csodáit, a Campanilét, a Doge-palotát, a Sójahajók hídját. Igen, a Ponte dei Sospirit, melynek félhomályában ért össze először az ajkunk... Átmentünk a Rialton, ringatóztunk a titokzatos kis lagunák vizén, felfedeztük a Canale Grandét szegélyező palotákat. Alkonyatkor megálltunk a tengerre kifutni készülő nagy hajók mellett, és szánakozva néztük az elektromos csapdákban milliószámra elvillanó kis lepkék halálát. Az egyik hajnalon még a halpiacra is kivittél, ahol a polipok meg sok más tengeri herkentyű között megcsodáltunk néhány félméteres rákot, melyeknek arasznyi hadonászó ollóit olyasféle gumiszalaggal kötötték össze, amelyet itthon a postások használnak.

Mindent láttunk, amit te érdeemesnek tartottál arra, hogy megmutass, és egyre inkább úgy éreztem magam, mintha otthon lennék a világ egyik legkülönlegesebb, legszebb városában, pedig igazából mindig falusi gyerek maradtam. De láttam meghitt kis közöket, hol az átjáróba bekukkantó napfényben macskák mosakodtak, másutt egy anyóka üldögélt valami kézimunkát bo-

gozva, mellette öregember zörgette az újságot pápaszemmel az orrán, s a falak tövében élelmes fűcsomók, apró ecetfák zöldelltek. Megcsodáltam a Lista di Spagna néhány négyzetméteres üzleteinek testvéries szomszédságát, melyekben muranói üveg és tizennégy karátos arany cserél gazdát naponta kilószámra. Valóban gyönyörű az a város! Ám amitől mégis igazán ott-hononnak éreztem, valójában egyetlen jelenség volt: Te! A hajad hátul összecsavart sima kontya, szemed tisztasága, zöld keretbe foglalt kék íriszed, orrod finom íve, telt ajkad puha érintése, és ahogy az a két egymás melletti fogacska kissé egymásra simulva kamaszos huncutsággal ajándékozza meg mosolyod. Felszabadult nevetésed, mely csodásabb zene volt a gondolában szóló harmonika és mandolin hangjánál, amikor a muzikus csak neked énekelt: „*che bella donna...*”

Bódult voltam azokban a napokban. Olyan bódult, mint még soha, hisz enyém lett Velence, a romantika fővárosa, mert nekem adtad, de főképpen, mert nem csak a várost adtad nekem, hanem magadat... napról napra fokozatosan. És reméltem, éreztem, hittem, tudtam, hogy őszintén! Végül remegő érintések és könnyek között gyönyörtől fulladozva öleltük egymást az utolsó éjjelen, miután először húztál be magaddal az ajtón. Aztán reggel lett. Tétova, szótlán reggel. Kávét főztél nekem, ujjaiddal fésülted kócos hajamat, s közben elgondolkodó szemmel néztél rám, mint anya a gyermekére, aki hosszú útra indul.

– Mi lesz most? – kérdeztem halkán, de te ujjadat a számra tetted.

– Szeretlek, királyfi.

– Én is szeretlek... az első perctől fogva... hisz tudod – motyogtam.

– Akkor? Mi baj lehet, királyfi? Legfeljebb király leszel – mosolyodtál el, és fejemet öledbe vonva, gyengéden ringatni kezdtél, én pedig a selyem köntösön keresztül beszívtam tested fürdőillatát, és lassan megnyugodtam.

– Csak ha te leszel a királynőm... – mondtam búcsúzásképpen már az irodában.

– Micsoda? – kérdezted suttogva, mert odabent egy idős pár lapozgatta a cég Budapest-prospektusait.

– Akkor leszek király – válaszoltam kinn az ajtó előtt.

– Miért is ne? – simogattad meg az arcom, és én elindultam.

Sanyi nem faggatott, pedig láttam, eszi a fene. Hitte is, nem is, hogy én meg a Jégkirálynő...

A hét közepén látott minket együtt, de azóta nem beszéltünk, mert ő minden reggel elment városnézésre a csoporttal, én meg félálomban forgolódva vártam a délutánt. Így aztán veszettül fúrta oldalát a kíváncsiság. Nagyjából százötven kilométert jöttünk az A27-esen, amikor a gyerekek és néhány öreg nyavalyogni kezdett, álljunk meg. Megálltunk. Sanyi eddig bírta.

– Na? Mi vót, Matyi? Megdöntöted? – dörögte, míg én a felniket tapogattam.

– Ez a bal hátsó melegszik, Sanyi. – Mondtam, mintha nem hallottam volna a kérdést.

– Melegszik... melegszik – legyintett –, nyár van, persze, hogy melegszik. A csajról beszélj!

De én nem beszéltem, erre duzzogva beült a vezetőülésbe. A SCANIA nem kispályás, és Sanyi nem sajnálta. 120-130-cal döngetett folyamatosan. A térképre nézve láttam, hogy az eredeti útiránytól eltérve bevitt minket az Alpok keményebb részei felé. Nem kérdeztem semmit. Húsz éve hozza, viszi ezeket az utakat, gondoltam, tudja, mit csinál.

Nem tudta. Egy idő után letért a pályáról, és kanyargós, kétsávos úton dübörögtünk, mivel a sebességet nem nagyon csökkentette. Még mindig nem szóltam, de a madárcontú kis idegenvezető is észrevette, hogy valami nincs rendben, mert előrejött.

– Valami baj van, fiúk? – kérdezte riadtan.

– Asszem, a Sanyi talált egy rövidebb utat – vontam meg a vállamat.

– Biztos, Sanyika? – fordult hozzám idegesen. – Estére Ausztriában kell lennünk, ott foglaltunk szállást.

– Nyugi, szívecském... öreg motoros vagyok én már – válaszolt Sándor látszólag magabiztosan, de megéreztem a hangjában vibráló idegességet. Erika azonban megnyugodott, és békén hagyott bennünket.

– Ne segítsek? – kérdeztem, mikor láttam, hogy Sanyi a GPS gombjaival babrál, de nem válaszolt. Nem is tu-

dott volna, mert egy hosszú, döntött jobbkanyarban süvítettünk éppen, és minden rutinjára szükség volt, hogy át ne keveredjünk a szembejövők sávjába, melyen mind sűrűbben jöttek szembe hatalmas fenyőrönkökkel megpakolt kamionok. Persze én is ideges voltam már, és éppen a biztonsági övért nyúltam, amikor hirtelen vége lett...

– A fék! Nem fog a fék! – ordította, és az volt az utolsó, amit hallottam, hogy az elszabadult busz áttöri a merevény korlátját.

Most meg itt fekszem teljesen bénán. Azt mondják, két hétig voltam teljes kómában, aztán váratlanul felébredtem, de se mozdulni, se beszélni nem tudok. Állítják, ez valami különleges, ritka állapot, ahonnan se előre, se hátra... A látásom és a hallásom visszatért, de fizikailag nem érzek semmit. Végtelenül hálás vagyok, hogy eljöttél, bár nagyon fáj látnom elkínzott arcod, karikás szemed. Látom az emlékeket is egészen a balesetig. Most valahogy végtelenül hosszúnak tűnik az út, melyet együtt megtettünk. Tudom, önző vagyok, mégsem akarok többet. Annál szebb nem lehet úgysem. Eszembe jut az utolsó ígéretem, hogy király leszek, te meg királynő. Ugye emlékszel? Hát... nagyon úgy fest, ebből nem lesz semmi. Bár csak elmondhatnám neked, hogy már tiéd a birodalmam. Meg azt is, hogy szeretnék mielőbb örökre elaludni ezzel a tudattal, hisz senki más nem tudok, akinél jobb kezekben lehetne...

Kajtár László: Ősz Erdélyben

Kovács Mátyás: Folyóparti hangulat

Márkus József:
Nyári emlék

Tarnócziné Barabás Irén: Vihar előtt

Kreischer Kornélia

A jánkmajtisi pap

Épp összefagyva érkezett haza,
kezét kályha fölött melegíti,
reverendáját még nem vette le,
mikor ajtaján dörömbölt egy férfi.

A vén Gazsihoz papot kell hívni.
Csontja törött, már a végét járja.
S a fiatal pap indul szótlanul,
kézben levetett vizes kabátja.

Biciklijét ámbitusról kitolja,
indul a szélben, arcát hódara szúrja.
Elhagyva faluja utolsó házát,
kerekezik, hosszú még az útja.

Izzadtság vizezi ingét, haját.
Ráfagy a ruha félóra múlva.
Előtte végtelen havas mező,
s az utat a hó teljesen befújta.

Már gyalogol, tolva biciklijét,
birkózik széllel, jégtüskés hóval,
de megy tovább, töretlen hite viszi,
hogy találkozzon a haldoklóval.

Dereng egy pislá fény, kutya nyüszít, ez
Gazsi romos tanyája. Megérkezett.
Petróleumlámpa lángjánál jajgat
a nagycsalád, szólomatva a beteget.

Szűnik a zaj egy pillanat alatt,
mikor a hóbundás ifjú pap belép.
Gazsi felnyög, sóhajtoz, suttog még,
remegve fogja papja fagyott kezét.

Arca kisimul, mosolyog a szája.
Az Úr elé büntelenül érkezik.
Isten szolgája feloldozta őt,
Krisztus megbocsátotta vétkeit.

Indul a pap, hosszú útja még haza.
Segíti a szél, tolja biciklijét.
Gondolatai távol, égi mezőn járnak.
Ő ide jött hirdetni az ígét.

Éjfélre jár, átfagyva, ázva, fázva
hazaérkezett, napja véget ért.
Arcán mosoly suhan, imádkozik, boldog.
Tett valamit megint Istenért, emberért.

Helyzetkép a vonaton

Hitem erősítette, mikor láttam,
mire képes a szülői szeretet.
A kisfiú arcra ötéves lehetett,
de kis teste, mint kétéves gyermeké.
Piciny feje nyeklett jobbra-balra.
Hangja torz volt, rekedt nyafogás,
fakó szeme a végtelenbe révedt,
tudata más dimenzióban ébredt,
teste itt csak elhagyott állomás.

Ölelő karok közt – mint úzótt állatka,
sarokba szorítva, félve – remegett.
Kis melle zihálva vett lélegzetet,
ám az apa nyugtató simogatása,
az érezhetőn áradó szeretet,
glóriával övezte ezt a morbid,
szürreális látomás-elegyet.

Könnyeim nyelve imádkoztam.
Kértem Istent, segítse meg őket.
Adjon erőt viselni így az életet,
legyőzni a terhesen vánszorgó időt,
a kikerülhetetlen végzetet.
Erősen éreztem Isten jelenlétét.
Hittem, könyörgő imám is segíthet.

Az apából sugárzott nyugalom, jóság,
felelősségérzet, derű, szeretet.
A kicsi száj tátva, lefittyenve.
Az étel fele kicsepegett, de
türelemmel etette a gyermeket.
Tartással viselte a helyzetet.
Neki ez már így volt természetes.
Szerettem volna őket segíteni.
Erőt, hitet, együttérzést sugározni.
Adni sajátomból energiát nekik,
miközben nyomasztott saját sorsom
alakulásának ténye, lényege.
Míg nehéz Keresztjüket csodáltam,
felejtett sajátomat felemeltem,
és utamon tovább cipelve indultam vele.

Úton

Mindannyian Kharónnal randevúzunk,
csak ki lassan, ki gyorsan ér oda,
mindannyian átkelünk a folyón,
semmisülni a titkos végtelenben,
és magunkkal semmit nem viszünk oda.

Ki földi létet él, útiránya egy: Styx partja,
minden út mindenholnan oda vezet.
Hiába is próbálnád elkerülni
a neked szabott végzetet, nem lehet!

Úton megyünk, útjaink minősége változó.
Bársonyszőnyeg vagy dzsungel bozótja,
egyre megy. Szűk, parti ösvényre érkezünk,
várunk sorunkra, kezünkben szám remeg.

A várakozás ideje büntetésünk, mert ácsorgás.
Sem előre, sem visszamenni nem lehet.
Ez az összegzés, a számvetés ideje,
hogy megtisztítsd a lelkedet.
Letámaszthatod keresztedet, le még nem teheted!
Ám már nem nyomasztja súlya válladat.
Könnyűnek érezheted magadat,
földi utadat befejezted.

Útközben

Örökké útközben vagyunk.
Létre születve, időt morzsolva,
starttól a célig mindig, újra
útközben vagyunk, mint járó óra.

Tőlem hozzád, tőled tovább,
magunktól más utakon önmagunkig,
útközben vagyunk, megújulva
születéstől az elmúlásig.

Mikor földi létünk véget ér,
az útnak is vége lesz vajon?
Vagy új dimenzióban, más alakban,
más téridőben folytatjuk utunk?

Végső célt érni hol mikor fogunk?
Alkotónk örökre útközben hagyott?
Utunknak nincs kezdete és vége?
Állandó körforgásban alakulunk?

Talán ez lenne az öröklét maga?
Univerzum alkotó részei vagyunk?
A lét-kapun átlépve érünk haza?
Ott érezzük majd otthon magunk?

Kérdések, melyekre nincsenek válaszok.

Ludwig Géza

Az Út és a Vándor

I.

Vándor vagyok a tér-időben,
zilált világ görbe útjain.
Sajog a térd, a láb, a *gerinc*.
Nincs-botot markolnak ujjaim.

Ha nem lépek, gyűrődik az út
alám, s továbbhaladni késztet.
Letérni más irányba vágyom,
vagyok egy árnyas menedéket –

de vándor vagyok, és menni kell.
Éget nap heve, s ölel a fagy.
Paloták közt roskadt kalyibák,
nincs sehol pihenni hívó pad.

Utak. Össze- és szertefutók,
rajtuk vándorok, mint én vagyok.
Léptek nyoma mögöttünk a múlt.
Nem látjuk egymást. Szájunk dadog.

Menni kell. Ha összeroskadok,
test szertefoszlik – én meghalok.
Menni kell. Új utat taposni,
árnyasat, hol *ember andalog*,

s karját lendítve távolba lát
és felfelé a csillagokra,
túl azon, és túl a Kozmoszon
a *célt*: a Végtelent kibontva...

II.

A célt – a végtelent kibontva –
elérni vágy. E görbe térben
hajlékony ívű idő vonszol,
metrón akár vagy gyalogszerrel,

sugárúton, sikátorokban,
loholva, futva, meg-megállva,
egymást tiporva, kéz a kézben:
feszül a múltnak véges láncá.

Vándor! Ki bármely úton jársz is
magányosan vagy velük, velem,
csörtetve tán vagy álmodozva,
tudd: az útnak vége végtelen...

III.

Az út vége mindig végtelen,
a súlyt, ami a vállad nyomja,
út mentén hagyja elenyészni
a lelked – test szabadult rabja.

Mint az Isten, lélek végtelen,
s odafenn, hogy megférnek-e majd,
Te döntesz. Az Élet nagy kaland.

Intés

Vándor! E véges, nagy kalandban
az akarások felizzanak,
s lobbannak el, vagy parázs marad.
Te döntöd el, mi lesz a sorsa,
Te döntesz: parázs vagy csak hamva.

Ezért kesergék

Vándorlok az utak végtelen kövén,
hol sorsok fonódnak össze, s válnak el,
és torpannak meg az élet küszöbén.

A sorsok bárhogy is fonódnak össze,
találkozások egy-egy villanása,
álmok s valóság kusza szövedéke.

A sajtó valóság övezte úton
a sorstól sebzetten nyugvást remélni
nem tudok. Már nem – és ez az én átkom.

Egy meggömbült úton kaszált a Halál,
s a lányt, ki sarjam volt, magával vitte.
Hiány a sorsunk – emlékező magány.

A Jövő tűnt el. Két öreg az úton
csak ballag tovább. A Most – rabja Múltnak,
és rabja kinnak. És a holnap – láncon...

*

Sorsok, láncok, álmok – ezért kesergék
a már rég felismert bűnök,
a *még fel sem ismert* bűnök halmazán,
s elveszni hitt Jövőbe nézni – félek...

Lukács Mária

Ubuntu

A téren, míg apró tócsákba botlok,
boldogan ugrálom végig a járdát.
Túl kéne lőni az a-célon kábán,
senkin ne ejtsek sebet,
csókkal pecsételt lakat alatt
kigurulnak számból a szavak...
üzennek, hogy öleljem át magam.
Aurád és a kedvem türkizkék,
enyém a tiéddel körben összeér,
és jó tudni, hogy lehetne...
minden sokkal fényesebb,
de Isten haranglábakkal játszva –
„azért vagyok, mert mi vagyunk” –
figyelőjében tetten ér, akár a mesében,
kedvem szerint... ad egy másik ént.

(Ubuntu jelentése: azért vagyok, mert mi vagyunk)

Móczár Csaba

Életszeletek

Mea culpa

(Egy szelet rólam)

Virággal jöttem, nem karóval,
nem dacoltam a hívó szóval!
Bezártam magam a Hét Toronyba,
rám senkinek se legyen gondja!
Tejfoggal, gőggel mért haraptam?
Tán elsiettem, s végül elmaradtam.
Magamat mindig kitagadtam,
sebeim hiún nyalogattam.
Szerettek! El vajon ki űzött?
Fejemre vérdíjat ki tűzött?
Magam ellen fogott kést tenyerem,
most se késem, se kenyerelem.
Be voltam a Hét Toronyba zárva,
kéne már egy puha párna,
egy szék, egy asztal s tinta,
de legjobban, legjobban egy tiszta IRKA!

Budapest utcáin

(Egy szelet egy hajléktalanról)

Budapesti délután,
tizenhat negyvenöt körül.
Hajléktalan a járdán
fásultan guggol, és ürül.

Az aszfalthoz ér a salak,
a szennyes, az örök anyag
mementóként ott marad,
s cipőnk talpához ragad,

hogy
a világba hordjuk szét
társadalmunk szégyenét!

Maraton

(Egy szelet egy maraton futóról)

Maraton! Negyvenkét kilométernyi kaján mosoly
arcodon!

Maraton! Indulok a negyvenkét kilométernyi utadon!

Maraton! Hosszú vagy és monoton,
de én csak
futok az aszfalton konokon.

Maraton! Monoton vagy és hosszú,
de bennem
már érlelődik a nemes bosszú.

Maraton! Végigfutottam utadon, és derűs mosoly van
arcomon.

Maraton! Most már csak százkilencvenöt méter van
hátra, de feladom.

Maraton! Ezt a néhány lépést vidd, neked adom...
Mert te csak akkor győzhetsz, ha én is úgy akarom!

Molnárné Boda Mária

Szavadat ne feledd!

Ha este lemegy a nap a hegyek felett,
S fáradt fejed párnádra teszed,
Ha álmos révületben behunyod a szemed,
Szavadat, kérlek, akkor se feledd:
Hogy minden újabb hajnalon igent mondtál a napra,
Hozhatott áldást vagy átkot,
Te legyintve néztél a pirkadatra.
Tudtad, van, ki ura percnek és napnak,
Minden semmivé foszló, soha meg nem szűnő pillanatnak,
S míg kergetve űzted hányatott múltad,
Táblák, útjelzők nélkül szakadatlan járva utad,
Reménykedve lested, vártad a semmiből szült jelet,
Suttogtad fáradt szívedre szorítva kérges kezed:
„Örök vándor, ki itt laksz bennem, szavadat ne feledd!”

Ha romba dőlve lüktet minden körülötted,
Ha ezernyi vágy, álom semmivé lett benned,
Ha rájöttél, útjelződ magad vagy nyúzott önmagadnak,
Ura vagy hajnalnak, napnak, múló alkonyatnak,
Hisz döntve bólintasz életre, halálra,
Betegségre, öröme, búra és magányra...
Mert mind ugyanazt mondja harsogva vagy csendben,
Kérész léted némán lüktet kimondatlan rendben.
Sorsod tagba szakadt lényed üvöltő porában,

Ténferegve kullogsz a lelkesek nyomában,
Hogy utolérd magad nem százszor, ezerszer!
Vonszolva magad az úton, mit bejártál rengetegszer,
Mondva, mit monoton mantrát zúgnak az élők,
A titokban másoktól vagy önmaguktól félők,
Dübörgöd, sóhajtod velük együtt te is,
Semmit markol kezed,
Mindhiába keresed, kutatod soha nem lelt helyed...
Légy hű akkor is hontalan önmagadhoz,
Üvöltsd, ordítsd vérerekből szőtt neved!

S ha gyötrődve járod utad, egy pillanatra se feledd
ígéreted:

Hogy egykor bólíntottál minden egyes napra,
Sötétre és fényre,
Szorítsd lelked parányi önmagadhoz!
És legyen bármily gyöngye is hangod,
Adott szavadat még
Akkor se,
Ott se,
Semmiért,
Soha ne feledd!!!

Nagy-Rakita Melinda

Kavicsok az utam széléről

Forró levegőben sétálok az ismerős úton
A napfény ragyogása megkopott a hosszú nyár alatt
Lábam elé fénylő bőrű barna gesztenyék gurulnak
Érett szőlőfürtök között buzgó darazsak zsonganak
Még fakultak már a tavaszi zöldek és a nyári vörösek
A harsánysárga napraforgószirmok mind lehulltak
A bágyadt szél megfáradt leveleket sodor felém
Rajtuk küldi az ősz csendes üzenetét
Zörgő kukoricaszárak nehéz terhüket még őrzik
De a búzamazgok liszté nemesültek már
Nemsokára kiürül a határ
A fészkekből kirepül minden fecskepár
De én bátran sétálok tovább az ismerős úton
Mert már nem vagyok egyedül
Meleg kezembe rejtem kezemet
Nem riaszt az ősz
Nem bánom a telet sem
Mert mi vagyunk a nyár
Te és én

Úgy ölel át a ritmus és a zene
Ahogy te ölelsz Kedvesem
Nevetve ringatva szeretve
Átvezet minket az életen

Simogat a dallam
Majd felpörget
Röppen a szoknya
Dobban a láb
Áttáncoljuk az éjszakát
Táncolunk együtt
A megmaradt napokon
Egyetlen vágyunk
Hogy soká tartson
Mindennap ajándék
Miénk a ritmus
Miénk a zene
Úgy ölelj át ahogy én szeretem
S én úgy öllelek ahogy te szereted

Szél süvít a kertek alatt nagy idő közelít
Emésztő hevét a nyár veszni hagyta
Borongó őszi napok árnyát
Avarból szőtt szemfedél takarja
Ágaskodnak csupasz ágak
Reszkető madár ül fák hegyén
Zsákjából kirázza terhét
Fehér gúnyát ölt a tél
Elmerengnek csendben halkan
Barátokról kik elmaradtak
Akik az úton elhullottak
Hová tűntek merre bújnak
Emlékeink rejtekében

Árnylétüket mint puha párna
Lelkünk csendben betakarja
Kövezetlen utam végén
Ha a göröngyök már mind elkoptak
En is ilyen árnyék leszek
Temetetlen álmaidat
A süvítő szél mind elhordja

Mint útszélre sodort apró kavicsok
Emlékeim úgy sorakoznak bennem
Egyszer összekoccannak máskor elsimulnak
Van köztük márvány-fehér és gyémánt-fekete
Mélytüzű vörös fénylő arany veretben
S van egyszerű egérszürke is
De mind az enyém
Némelyik könnyet csal a szemembe
Mint a tüskés téli szél
Másik testem-lelkemet hevíti
S mint égi tűz lánggal ég
Néha hegytetőről nézek alá
Máskor tenger mélyén kutatok
Csillogó gyöngy után
Összegyűjtött kavicsaim
Lelkembe zárva őrizem
Egyszer-egyszer előveszem
És egyenként megmutatom neked

Megállás nélkül...

Kata korán ébredt azon a reggelen. Félálomban hallgatta a ház neszeit. Kristóf egyenletesen szuszogott mellette. Hallotta, amint Panka a szomszéd szobában a másik oldalára fordul. Szinte látta, ahogy magához húzza Bendegúzt, az elnyútt plüss kedvencet. Elmosolyodott. Fel kellene kelni. Ekkor Kristóf megfordult, és ugyanazzal a mozdulattal átölelte őt is. Nem volt szíve felébredni, ezért nem mozdult. Pár perc még belefér – gondolta, és lehunyta a szemét. Amikor újra kinyitotta, és ránézett az órára, megrémült. Felpattant. Kristóf is felült.

– Mi történt? – kérdezte.

– Elaludtam, elaludtunk! – válaszolta ijedten.

– Ne kapkodjatok – nyugtatgatta a férje –, vigyétek el a kocsit, én ráérek később beérni, majd ma busszal megyek.

– Jó! – bólintott hálásan.

Tudta, mekkora áldozat ez Kristóftól, hiszen az ő munkahelye a városon kívül van, és napközben a munkájához is gyakran kell a kocsit. De már nem volt más megoldás. Ha elkésik, annak beláthatatlan következményei lesznek. Fontos japán befektetők érkeznek ma az irodába. Tegnap éjjel ugyan befejezte a prezentációját, de még a meeting előtt át kell, hogy nézze. Pankának pedig este azt ígérte, ő viszi el az oviba.

A munka fontos. A gyerekeknek tett ígéret szent.

– Menj, készüljétek, majd én megcsinálom a kávékat és a

kakaót! – noszogatta Kristóf.

– Rendben. Köszönöm – válaszolta Kata, miközben sokadszor nyugtázta magában boldogan, milyen szerencsés, hogy ilyen férje van. Elismert szakember és csodás férj, apa. A barátnői el sem hiszik, hogy úgy is lehet élni, mint ők. Manapság, amikor minden második házasság pillanatok alatt tönkremegy.

Mára nem készítette ki a kislány ruháit, ahogy máskor szokta, mert a prezentációhoz késve kapta meg az adatkot. Késő éjszakáig azon dolgozott.

Lázasan kezdte kihuzigálni a fiókokat. Elsőként egy zöld ruhácska akadt a kezébe. Mosolyogva ejtette vissza a fiókba. Eszébe jutott, hogy a kislány legutóbb nem volt hajlandó felvenni a ruhát, mert az egyik kisfiú az oviban azt mondta neki: „olyan benne, mint egy zöld tők”.

Szerencsére hamar megtalálta a lila kantáros szoknyát, Panka egyik kedvencét.

– Ez jó lesz? – kérdezte az álmosan nyújtózkodó kislányt.

– Ez jó, ez jó, ezt nagyon szeretem! – jött a vidám válasz.

– Akkor egy-kettő, öltözz fel, és menj a konyhába! Idd meg a kakaódat. Én meg megyek a fürdőszobába.

Villámgyorsan lezuhanyozott. Öltözködés közben mosolyogva hallgatta, amint Panka arról faggatja Kristófit, felveheti-e a lila szoknyához a lila cipőjét, amit a mami a születésnapjára vett neki. Hallotta a férje nevetését:

– Viccelsz, Hercegnőm? Hiszen tél van. Csizma kell és anorák. Lehet, hogy ma még hó is lesz. Nézz csak ki az ablakon, minden csupa fagy.

Miután elkészült, Kata felhörpintette a kávéját, pusztit lehelt Kristóf arcára, és már indultak is. Alig léptek ki a kapun, Panka felkiáltott:

– Anya! A tornatáska fent maradt, ma reggel torna lesz az oviban.

Istenem, gondolta, lassan már kocsival is elkésünk. De nem volt mit tenni, meggyőzni a kislányt, hogy torna-dressz nélkül is van élet az oviban, lehetetlennek tűnt.

Gyorsan bekötötte a kislányt a gyerekülésbe és vele együtt Bendegúzt is. Ahogy kikanyarodott az utcájukból, megérezte, mennyire csúszik az út, amely gödrökkel és kátyúkkal volt tele. Ez az út is, mint oly sok másik a városban, régen rászolgált már egy alapos felújításra. A korai óra ellenére a forgalom már javában pörgött, és sokakat nem érdekelt sem a fagy, sem az út minősége. Mindenki le akarta győzni az időt. A kocsisor meg-lódult, amint a lámpa zöldre váltott. Fel kellett vennie neki is a ritmust. Besorolt egy nagy csillogó fekete autó mögé, amely folyamatosan gyorsult.

Messziről már látszott a vasúti átjáró. Ha nem jön vonat, és nem kell megállni, öt perc múlva az oviban leszünk – számolgatta. Tíz perc, amíg átöltözteti a kislányt, azután tizenöt perc alatt beérhet az irodába. Akkor még lesz ideje megnézni a prezit.

Itt tartott gondolatban, amikor a fekete autó átrobogott

előtte a síneken. Követte.

Ahogy balra pillantott, rémület hasított belé...

– Úristen, a vonat!

Rátaposott a fékre. Elkésett! A kocsi a jeges átjárón kontrollálhatatlanul csúszott a sínek felé. Még hallotta a hatalmas csattanást.

– Panka! – sikoltotta.

A fekete autó, amely a piros jelzés ellenére átszáguldott a vasúti átjárón, a csattanásra sem áll meg.

A vonat fékezés közben még több tíz méteren át tolt maga előtt az egyre felismerhetetlenebbé váló kis szürke autót. A sínek szikrákat hánytak a kíméletlen súrlódástól.

Az utasok a vagonokban egymásnak dőltek, jajveszéltek, kiabáltak. A mozdonyvezető az iszonyattól kimeredt szemmel bámult az előtte sztaniolpapírként összegyűrődő kocsira. Keze a vészféken görcsbe merevedett.

– Istenem, miért pont velem történik ez? Magasságos jó Isten, miért teszed ezt velem?! – sóhajtotta a fülke csendjébe.

Kristóf másfél órás utazás után, többszöri átszállással érkezett a munkahelyére. Egész úton az új szoftverre gondolt, amelynek az utolsó próbájára készült az általa vezetett kis fejlesztői csapat.

A számítógépekkel és hatalmas képernyőkkel telezsúfolt teremben óriási ováció fogadta, amikor lefutott program. Minden tökéletesen működött. Végre el-

készült. Hónapok munkája célba ért. A fiatal informatikusok széles mosollyal, egymás hátát lapogatva ünnepték sikerüket. Sorban egymás után, lelkes gratulációkkal halmozták el Kristófot, akiről végre lefoszlott az elmúlt hetek szorongása.

Amikor a titkárnő belépett az ajtón, észre sem vették.

– Kristóf, téged keresnek! – szólt be a szobába. Egyikük sem figyelt fel a fura hangsúlyra. Kétszer kellett szólania, hogy egyáltalán meghallják.

– Ki keres? – fordult még mindig mosolyogva feléje Kristóf.

– Két rendőr vár.

Később gyakran megpróbált visszaemlékezni arra, pontosan mit is mondott neki a rendőr. De mindig csak egy szóig jutott, és itt elakadt, mint akkor is: Áldozatok.

– Miféle áldozatok? Mi közöm van nekem ehhez? – Ennél a pontnál leblokkolt az agya. A mérhetetlen kontraszt az öröm és a döbbenet között jéggé dermedt benne mindent.

Kristóf nem is az autót látta meg először a síneken, hanem Bendegúzt. Az elmaradhatatlan plüss – ezúttal Panka nélkül – sértetlenül hevert a sínek mellett a kőzúzalékon. Ez volt az a pillanat, amikor belehasított a felismerés: ez tényleg vele, velük történik!

A külvárosi vasúti átjáróra két héttel a baleset után felszerelték azt a sorompót, amelyre a környék lakói évek óta vártak.

Pálfi Nándor

A tengernél

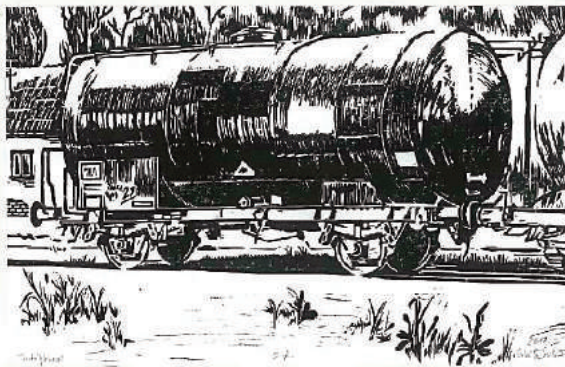
Emberék és fénytelen kavicsok
Szóródtak rendezetlenül
A tenger felé vezető ösvényre,
S megfakult mohák közt bújt az emlékezet.
Ott is voltál velem meg nem is,
Mikor a Nap alámerült a hullámokba,
Maga után rántva a csillagok magányát.
Szép volt az a pillanat,
Méltó darabja a falakról csorgó
Múltnak. Mégis később rájöttem,
Hogy inkább csak az enyém volt,
S kevésbé a mienk.
Ahogy a magányom is
Csak az enyém maradt, s te
Nem kértél belőle, mert volt sajátod.
És míg te a morajló hullámokat nézted,
Én csak a múltunkat láttam,
Amibe belekapott a tenger felől fújó szél,
S egyre messzebbre sodorta tőlünk.

Magány

Nem foglak már látni, ugye?
Hiába ejtem ki a csészét
Remegő kezemből, s hiába
Nem alszom már napok óta,
Neked ott, összeforrt életünk
Másik oldalán, mindez
Annyit sem ér, mint a kavargó
Sötétségbe vetett szentjánosbogár.
A te arcoddal ütlegek
Minden romos pillanat,
S elmém téged idéz
A halkuló eső fátyla mögött.
Dermedten nézem, ahogy
A hónapok egyre távolabbra
Vonszolnak tőlem, s végül
Kifakulsz életemből,
Akár ruháim színe
A megannyi görcsös mosás után.

Szekér Gizi: Kalamáris

Szabó Sz. Szilárd: Tartálykocsi

Trombitás József: Fogas

Trombitásné Gombos Mária: Patak

Péter Éva Erika

[hullámillatú álmokat]

hullámillatú álmokat kerget
egy jókedvű, játszi szélkölyök,
gesztenyelevelekbe csomagolva
a Küküllőn tovahömpölyög;
bohém bárányok felhőcsengőznek,
kész van egy újabb szivárvány-szőnyeg.

bámész sugár a szemredőnyön,
a szív gyerekkéz, similabda,
pár eső-krajcár csillan a földön:
fizetve vagyunk az élet-darabra.
játsszuk a másét, táncolva vígan,
a miénket átadjuk bárkinek,
most épp egy holtodig-holtomiglan
leányregényt is elhiszek,

s hogy a hit forgandó: valótlanság.
szó-lámpás világít, s mintha
örökös lehetne ez a tagság.
a lét maszkos színháza nyitva,
hely van, itt senki nem előz.
de mögöttünk ott csahol az ősz.

[megfogan, nő]

mefogán, nő, és túlbugyog
árnyékok körkörös ívén,
szembekötősdit játszik a
hajszálak puha gerincén,
befüggönyözi álmodat,
s a gondolat léggömbje míg száll,
megáll a szívnél, könnyököl.
szelíd ugrás egy kőhídnál.

a szem sarkában páramorzsa,
rálehel – legyen, ki üdvözülni.
könnyedén suhan el, s ami
ott marad, igazgyöngyösül.

[ma őrizem]

ma őrizem, ma benn nő
szívesebbre a vártnál,
az összes csillag csengő,
és lobog minden nádszál,
(pillák a szem tópartján)
és hetykén hivalkodik,
csók-kötéltáncmutatvány
a ködbe párasodik.

ma a hold sárga zörgő kalász,
félénken halkuló hárfá,
ma minden tócsa borogatás,
ma ez a szerelem-málna.

Solti Gyöngyi

Igor

Az asszony a kiskád fölött görnyed, és az újszülött dús haját mossa. Szőke, mint az apjáé, jut eszébe, és keze undorral kisiklik a tincsek közül. A kisfiú megbillen, keze, lába hirtelen széttárul, sírni kezd. A nő távolról hallja a sírást, sokára mozdul. Hirtelen megérzi, hogy az a mocskos pillanat az egész életében az egyetlen marad, amikor valaha férfi vággyal közeledik hozzá. Nézi ennek a pillanatnak a gyümölcsét, és elhatározza, hogy tisztességben felneveli, és szeretni fogja. Ha beledöglük is.

*

Igor harminckét éves. Az anyjával lakik a belvárosban. Már nem engedi neki, hogy a haját mossa. Szép, tömött, szőke haja van, egyetemista, amikor kijelenti, hogy anyja nem jöhet be a fürdőszobába arra a kis hajmosásnyi időre sem. A szárítás az más, kényelmes is, hogy csak ülni kell a széken, míg a nagyteljesítményű hajszárítóval szállós-puhára formázza a haját az asszony. Fodrászhoz nem jár, ha már zavarják a szemébe lógó tincsek, az anyja levág belőle éppen annyit, amennyi a legutóbbi vágás óta nőtt. Igor nem szeretne rövidebb haját, hiányozna a megszokott mozdulat, amivel az arcából kisimítja, meztelennek érezné magát a nyakáig érő simogató zuhatag nélkül. Fiatalabb korában, amíg

vékonyabb, sokszor nézik lánynak a haja és finom vonásai miatt. Testalkata mostanra sokkal inkább egy medvére hasonlít, már akkor sem tűnik nőiesnek, ha a nagy nyári melegben hátul összefogja a haját. Mindig van pár hosszú szőke hajsza a zakója vállán, de amikor már szinte egy maroknyit szedeget le esténként, az anyja vásárol egy hajszeszt, amivel hajmosás után kell bedörzsölni a fejbőrt. Ilyenkor pár hétre újból bemehet a fürdőszobába, percekig dörzsöli a szűrős szagú folyadékot a kádban ülő fia hajhagymáiba.

*

Igor mindig betartja a szabályokat. Először csak otthoni szabályok vannak, el kell pakolni a játékokat, megenni az elé rakott ételt. Az iskolában hirtelen ijesztően sok a szabály, Igonak nagyon kell figyelni, hogy elsőre megjegyyezze mindet. Gyakran fordul kérdéseivel a tanítókhoz, mindig udvariasan elnézést kér, aztán elismételteti magának a nemrég elhangzottakat. A többi gyerek nem figyel a szabályokra, vagy tudatosan szegik meg azokat. Igor rettegve figyel, mi fog történni velük. Nem történik semmi. A szabályokat meg lehet szegni anélkül, hogy bármi különös történne azután. Igor egy idő után gyűlölni kezdi azokat, akik büntetlenül megússzák. Gyűlöli azokat is, akik a szabályokat hozzák, és nem tartatják be szigorúan. A szabályokat kedveli, a rendet és biztonságot jelentik neki. A hivatalban törvényekkel, rendeletekkel dolgozik, vizsgálnia kell, hogy az állampolgárok pontosan betartják-e mindet. Igor lelki-

ismeretesen végzi a munkáját, sosem siklik át a figyelve a szabálytalanságok fölött. Magán kívül nem ismer senkit, aki ne szegett volna meg valamilyen szabályt. Az emberek Igor körül – az anyját is beleértve – semmibe veszik, megszegik és megvetik a szabályokat.

*

Igort nem szereti senki. Az iskolában először csúfolják, aztán egy idő után nem foglalkoznak vele. Igor meg tudná védeni magát, ha bántani akarnák. Keleti harcművészetekről olvas, minden könyvből megtanulja a halálos ütést. Tudja, hogy hol kell elszorítani a nyaki verőeret úgy, hogy elájuljon a támadó. Ha előre sejtí, hogy sötétben fog hazaérni, kést is visz magával. Otthon a tükör előtt próbálgatja, hogyan kell tartani maga előtt, védve a testét. Az ötödik és hatodik borda között kell szúrni, hogy a szívet érje. Megnézi a saját testén, hol van az ötödik és a hatodik borda. Igor el is mondja az iskolában, hogy meg tudja védeni magát, ha kell. Hozzáteszi azt is, hogy tudja, hogy indok nélkül nem szabad bántani senkit, de ha az élete múlik rajta, akkor más a helyzet. Amikor azt mondja, hogy tudja, hogy többen az életére törnek, a többiek nem hallgatják tovább. Felnőtt korában már nem mondja el senkinek, de a kés mindig nála van. A késről az anyja sem tud. Igort egyedül az anyja szereti.

*

Igor nem ismeri az apját. Kiskorában azt gondolja, hogy neki egyáltalán nincs is apja, aztán rájön, hogy ez nem lehetséges. Amikor anyját kérdezi, az azt válaszolja, hogy az apja messze lakik, és nem tudja meglátogatni őket. Igor azt képzei, hogy az apja katona, Igor magában mindig úgy gondol rá, hogy harcos. Elképzei, amint egy görbe élű késsel, maszatos arccal lopakodik, majd az ellenség mögé kerülve elvágja annak nyakát. Vagy puszta kézzel töri el a támadója gerincét. Igornak nem hiányzik az apja, sosem vágyott rá, hogy találkozzon vele. Az iskolában a fiúk vagy félnek az apjuktól, vagy megvetéssel beszélnek róla. Vagy egyszerre mind a kettő. Igor örül, hogy a félelmetes harcos katona nem lakik velük, és nem kell félni a haragjától, mondjuk, ha nem ér haza időben. Igor mindig időben ér haza. Egyszer anyja közli, hogy most már biztos, hogy nem látják többé Igor apját, mert a társaival vissza kell mennie a saját hazájába. Igor tizennégy éves, és hangtalanul bólint. Az anyja elfordul, és letöröl egy könnycseppet.

*

Igor fél a nőktől. Egy kicsit az anyjától is fél, de a többi nőtől sokkal jobban. A nők sosem támadnak nyíltan, mégis veszélyesnek látszanak. Nem lehet tudni, hogy mit akarnak Igortól, pedig láthatóan akarnak valamit. Amikor nem kapják meg, haragosak lesznek. Az anyja általában megmondja, hogy mit vár tőle, mégsem sikerül mindig a kedvébe járni, ilyenkor az asszony csalódott, és sír. A sírás olyan támadás, ami ellen nem lehet

késsel védekezni. A nők néha kedvesek, de ekkor még félelmetesebbnek tűnnek. Az iskolában a lányok gúnyosan kedveskednek, simogatják Igort, és simogattatják magukat. Szorosan hozzábújnak, néha Igor kezét erőszakkal a mellükre teszik. Igor ilyenkor elvörösödik, és a nadrágja feszülni kezd. A lányok hangosan nevetve odébbállnak. A nők gonoszak, ezért Igor igyekszik kerülni őket, főleg az érintésüktől irtózik.

*

A nő Igorral szemben ül a hivatalban, és sír. Nagyon bánja, hogy nem tartották be a törvényt, ő és a bátyja. A nő mélyen kivágott blúzt visel, dús melle hullámszik minden levegővételnél. Igor nem tud szabadulni a puha fehér hús látványától, és valami furcsát érez, amitől szégyellni kezdi magát. A nő ezt észreveszi, a kardigánja után nyúl, és eltakarja magát. Igor testét a hála forrósága önti el, igyekszik kedvesen beszélni a nőhöz. Megnyugtítja, hogy kivizsgál mindent, és csak azért kell büntetést fizetni, amit valóban vétettek. A nő szeretné, ha Igor szemet hunyna a szabálytalanság felett. Ha ezt megteszi, a nő örökké hálás lesz, és Igort boldoggá teszi. Igor nem utasítja vissza, beleegyezik abba, hogy munka után találkozzanak. Mikor a nő elmegy, Igor megbánja, hogy megbeszélte a találkozót. Előkeresi az iratokból a nő telefonszámát, de a telefont nem veszik fel. A munkaidő végén a fogashoz lép, és észreveszi a nő ottfelejtett kendőjét. Az orrát megcsapó illat újra felidézi a nőt, és Igor úgy dönt, hogy elmegy a találkozóra.

A nő a megbeszélte helyen fogja várni, nyakát fekete garbó takarja, a kabátot fázósan húzza össze maga előtt. Igor az első mondatával le fogja szögezni, hogy szó sem lehet korrupcióról. A nő csalódottan szipogni fog, és azt kéri, Igor mutassa meg a lakását. Útközben röviden telefonál, Igor nem fogja hallani, hogy mit beszél. Amikor belépnek a lakásba, két férfi fog megjelenni a lépcsőházban. A még nyitott lakásajtón keresztül a nő észre fogja venni őket, és azt mondja Igornak, hogy a bátyja és annak barátja van itt, hogy megbeszéljék az ügyet. Igor nem akarja majd őket beengedni, de az idősebb férfi a lábát az ajtó útjába teszi. A férfinak szőke haja van, és enyhe akcentussal azt fogja mondani, hogy ha Igor okos, akkor eltekint a barátja szabálytalanságától. Kedvesen fog beszélni, de a kezében egy késsel fog hadonászni. Igor úgy fogja gondolni, hogy ez az a helyzet, amikor meg kell védenie magát és a háta mögött álló anyját. Igor anyja abban a pillanatban felismeri a férfit, a szőke katonát, aki azon a véres tavaszon megajándékozta a fiával. Igor a zsebéből elő fogja venni a kését, és a két kéz egyszerre fog lendülni, a két penge egyszerre fog a szembenálló két férfi ötödik és hatodik bordája közé csúszni. Igor anyját a rendőrök a földön ülve fogják megtalálni, a két élettelen férfi között, fia szőke fejét simogatva.

Szöllősi Bernadett

Az élet – nekem

Az élet egy kincses térkép,
sárga és kétrét hajtott.
Az élet zsebre dugott fénykép,
valami régi albumból szalajtott.

Az élet krém és pohár,
tetején cseresznye piroslik.
Meg sötétzöld télkabát,
ami tavaszra kifoszlik.

Az élet pink vattacukor,
a lelke benne hurkapálca.
Kusza számsor – tizen', huszon'
– szívemhez koordináta.

Macskaköves út az élet,
ha rálépsz, csak nyávog.
Meg a legélesebb késed,
amit nem vesz be a zálog.

Sugárút az élet nekem,
jobbra meg balra visz.
Meg lyukas kabátzseb,
amiből a kezéd hiányzik.

Zsákutca az élet nekem,
se erre, se arra.
Lekezelt BKV-jegyem,
amivel bliccelek a buszra.

Annyi minden nekem az élet,
hogy akár Te is az lehetnél:
nem vágnék én többre, tényleg,
pocsolyaszín szemednél.

Szigetvári Zsófia Petra

Utak és utasok

Unottan bámultam ki az ablakon. A fák, a bokrok és a házak nesztelenül suhantak el előttem, akár egy-egy árnyék, amik éjjel a falon táncolnak. Kint zuhogott, és hallgattam az eső melódiáját, a halk koppanásokat, melyek sokáig visszhangzottak a csendben. Csak bámultam az üvegen lecsordogáló vízfolyásokat, és magamban fogadtam, melyik csepp ér le legelőször az ablak aljára. Mintha lóversenyen pénzt tennék fel egy zsokéra. Kiválasztottam egy favoritot, és rátettem az összes vagyonom. Suttogva biztattam az esőcseppem. Egy öreg néni meghökkenve rám pillantott. Tekintete a régi jó mondást sugallta: „Ezek a mai fiatalok!”

Elmosolyodtam. Mocorgásom miatt néhány másodpercig láthatóvá vált tetoválásom, így összébb húztam magamon fekete köpenyem. Mellkasomon egy óriási kereszt díszelgett, közepén egy gyémánt ragyogott. Az idős hölgy rosszállóan megcsóválta a fejét, és legyintett. Én is csak olyan vagyok, mint az összes többi tinnédzser. Ádáz arcú, ékszerekkel, tetkókkal telepingált démon.

„Nagyot nem is tévedett” – tűnődtem, majd ismét az esőre koncentráltam.

Fejem üresen kongott, nem volt ott egy kósza gondolat sem. Az emlékeket egy fiókban gondosan elzárva

tartottam. A kulcs ott hevert az asztalon. Jól van ez így. Nem akarom, hogy eszembe jusson bármi is, ami eddig történt velem. Az a sok-sok felesleges kép, amit megőriztem, semmire sem jó. Legszívesebben egyszerűen az utcán hagynám őket egy rongyba csomagolva. Hisz minek az álom, ha úgysem válik valóra; minek az érzélem, ha úgyse tudod kimutatni; minek a szó, ha úgyse tudod kimondani. Nem félek a múlttól, csak nem érdekel. A szép emlékeknek és a vidám perceknek nyoma sincs. Elvesztek. Már akkor kiégtek, amikor megéltém őket. A nevetés ordítássá alakul, a sírás mosollyá, a kín szenvedéllyé, az undor unalomná. Sóhajtottam egyet. Nem láttam értelmét a földi dolgoknak. Mi értelme a gyűlöletnek, ha egyszer úgyis elmúlik, mi értelme a szeretetnek, ha egyszer csalódás ér, és akkor az egész nem ért semmit. Nostalgiaíval kell majd visszagondolni a történetekre, de belül már csak az űr tátong. Mint a hullócsillag, ami a Föld felé zuhan, és a légkörben hamuvá ég. Eltűnik, nem látta senki, csak Isten.

Villámlott egy hatalmasat. De én erre már csak legyintettem. Még gondolkodni sem szabad. Láttam, hogy a matróna riadtan kapta fel a fejét, a horgolást abbahagyta, és nagyokat pislogva kémlelte az eget. A busz döccenve megállt. A sofőr kinyitotta az első ajtót, egy esőkabátos alak szállt fel.

– Micsoda vihar, ezt nevezem! – füttyentett, majd intett egyet a vezetőnek, aki kezét fogott vele.

– Jegyeket, bérleteket! – rikkantotta az ellenőr, és hirte-

len mindenki a táskájában kezdett turkálni. Egy szájfény, egy fogkefe, egy cipőfűző, egy kártya, egy újság, egy jegy, egy bérlet. Az emberek a „fontos” holmijukat kipakolták az ellenőr elé, akár egy bolhapiacon. A revizor pedig végigmérte egyenként a tárgyakat, és mint egy vásárló, aki drágállja az árakat, úgy fintorgott néhánéha.

– Köszönöm – licitált, majd a következő „eladó” elé lépett.

Micsoda komédia! – nevettem magamban. Még akkor is mosolyogtam, amikor a tagbaszakadt férfi előttem termett.

– Jegyeket, bérleteket! – mondta. Én nagyon lassan felemeltem a fejem, hátrahajtottam csuklyám, és a szemébe néztem.

– Nincsen – suttogtam, és rávillantottam egy vigyort.

– Mégis mit képzelsz, ki maga?! – vörösödött el az arca az ellenőrnek.

– A Nyolcadik Utas – feleltem.

Ő gyorsan hátrapillantott, és megszámolta az utazókat. Majd dühösen felém fordult.

– Ekkora marhának nézelsz, öcskös? Számtanból mindig jeles voltam! – és dicsekedve bólogatott.

– Tudom, a tanára szerint mehetett volna az egyetemre, de maga mégis otthagya az iskolát, miután az apja meghalt – mormoltam.

Megfagyott a levegő. A revizor elsápadt, és az egyik székbe kapaszkodott, nehogy eldőljön. A döbbenettől tátva maradt a szája, ajkai mozogtak, de hang nem jött

ki a torkán. Szememben ott tükröződött a temetés, az ima, amit a pap motyogott, a gyertya lángja és a virág, ami a síron nyugodott, és ott volt az ellenőr, fiatalon, feketében, könnyáztatta arccal, amint néma fogadalmat tesz, hogy nem hagyja cserben a családját.

Majd újabb képek szabadultak ki a fiókokból, egy repülő, ami a tengerbe zuhan; egy lövés, amit aztán még száz követett; egy velőtrázó sikoly, egy balta, ami kíméletlenül lesújtott; boszorkányperek, hatalmas máglyák; megkínzott arcok és egy óriási robbanás; barakkok, csontemberek.

Az ellenőr behunyta a szemét, és üvöltött. Befogta a fülét, és a földön rángatózott, akár egy eszelős.

– Uram, jól van? – kérdeztem jó hangosan, és suttogva hozzátettem. – Túl sokat látott, az emlékekkel nagyon kell vigyázni.

Arcára félelem ült ki. Menekülési vágy, hogy kiszabaduljon karmaim közül. Mint egy kismadár, úgy vergődött, és közben hangosan jajgatott. A pánik legyőzte, egy roncs feküdt mellettem. Lelkében a káosz uralkodott, zokogott és kacagott egyszerre.

Megbánást kellett volna éreznem, valami olyasmit, ami méregként árad szét a testemben, amitől éjszakánként nem lehet elaludni, és ami lassan felemészt, de helyette csak bámultam a meglepett arcokat, a félbe maradt mozdulatokat.

Szememből már elenyészett a tűz. Sose fogom megérteni az embereket – gondoltam –, miért örülnek bele,

ha szembesítik őket tetteikkel, a történelemmel...

Visszaültem a helyemre, és kinéztem az ablakon. Esőcseppek csurogtak végig rajta, s arra gondoltam, hogy én az emberi sors csak egy töredékét láthatom, és közben semmit sem tudok róluk. Hiába vagyok halhatatlan, nem ismerem az Utakat és az Utasokat sem.

Tarnócziné Barabás Irén

Az a harminc év...

Az iroda tágas volt, világos, és mint sokan mondták – huszonegyedik századi. Ez nem azt jelentette, hogy futurisztikus, hanem az ember és környezete optimális összhangját érezte ebben. Nem volt ez mindig így. Amikor három évvel ezelőtt ideköltözött, idegennek és hidegnek tűnt. Aztán megszokta és megszerette a harmonizáló színeket, a hatalmas ablakokat és a nagy teret, amelynek az intimségét hiányolta először. Eddig mindig olyan egy személyre szabott irodában dolgozott, mint a lakótelepi lakások konyhája. Karnyújtásnyira volt tőle minden, és mint egy burokbán, biztonságban érezte magát. Ma már, ha reggel belép az ajtón, jóleső meleget érez, sötétben is tudja a villanykapcsoló helyét, ismerősek az illatok, a virágok, és megszokta a tágasság okozta kiszolgáltatottság érzését. Ebbe is bele lehet tanulni, mint ahogy jó pár évvel ezelőtt a klausztrófiáját sikerült legalább annyira leküzdenie, hogy liftbe szálláskor vagy metrón utazáskor ne törjön rá a pánik.

Percenként nyílt az ajtó. Néha félpercenként. Kicsit huzat volt, lebegett a szalagfüggöny. Levelet hoztak iktatni, aláíratni, keresték a főnökét, a helyettesét és annak a helyettesét. A nagyméretű titkárság három főnök munkáját segítette. Vendégek jöttek, csörögtek a telefonok, fax-üzenetek érkeztek, újabb és újabb kávékat, teákat

kellett főzni, leveleket írni, úgy történt minden, ahogy a nagykönyvben ezt már megírták. Szerette ezt a munkát, mert mindig történt valami, és soha nem úgy, ahogy az előző percben, órában, napon. Mindig másként, és amennyire igénybe vette is őt az állandó készenlétben állás, annyira nem is tudta másként elképzelni a napjait. Voltak nehéz pillanatok, amikor nem úgy sikerültek a dolgok, ahogy szeretne volna, meg kellett küzdeni minden apró eredményért, és néha úgy érezte, csirizzel ragasztották oda székéhez a kudarc apró szálai. Voltak azonban derűs órák, napok, amikor minden úgy sikerült, mintha mindenki a keze alá dolgozott volna.

Kinyílt az ajtó, és belépett egy magas fiú, mosolygott, és megszólalt azon az ismerős, kissé fojtott, de kellemes mély hangján:

– Szia, Anyu!

Ez a nap kellemes percei közé tartozott. Fia néha benézett hozzá ebéd előtt vagy ebéd után. Volt, amikor apró elintéznivalókat beszéltek meg, és volt, amikor csak beköszönt. Elgondolkodott, ahogy nézte a fiát. Nem is olyan régen – időutazásnál csak egy villanás –, amikor a munkahelyén a még funkcionáló brigádmozgalom aktivistájaként egy üzemi terület átadás előtti nagytakarításán dolgoztak naponta, munkaidő után. Pár nappal előtte tudta meg, hogy gyermeket vár. Ez a gyermek azóta 24 éves lett. Ő pedig harmincadik évét

tkezdte meg ezen a Munkahelyen. Így, nagybetűvel, mert az egész család – kisebbik fia kivételével, aki még fő- iskolás – itt dolgozik. Édesapja innen ment nyugdíjba, mikor első unokája megszületett, férje, testvére és most már egyik fia is itt dolgozik. Családias hangulat veszi körül hosszú évek óta, ismerős arcok, gesztusok, hangok között él. Már nem is tudta az életét elképzelni másként.

Kinézett az ablakon. A februári nap hétágra sütött, a fénykévek átvágtak a szobán, az asztalon és fia munkásruháján állapodtak meg. A fiú szeme árnyéban volt, az éles fény csak a kabát derekáig kúszott, de így is jól látta a szürkés-kék csillogást, azt a visszafogott derűt és csipetnyi huncutságot, ami mindig jókedvre derítette.

- Apa nem telefonált? – kérdezte a fiú.
- Még nem, de biztosan hív majd. Van valami gond?
- Nincs, csak úgy kérdeztem, mert egész nap nem találok, biztosan kint van valamelyik üzemben.

Ezek a kis beszélgetések semmitmondóak voltak, de a kapocs szinte érezhető. Fontos volt az a néhány szó, mely ha nem lett volna, üres lett volna az a nap.

Hozzátartozott ahhoz a biztonságérzethez, amelyet minden reggel érzett, mikor belépett az irodába, aztán egész nap nem is gondolt rá ilyen konkrétan, egyszerűen csak érezte.

Gondolatai messze elúsztak. A telefonok csörögtek, nyílt az ajtó, jöttek, mentek, tette, amit kellett, de ma valamiért arra a 30 évvel ezelőtti történet tragédiára kellett gondolnia, amely majdnem megfutamította.

Rövid ideje volt a cégnél, amikor azon az emlékezetes októberi napon az egyik üzem indulásakor robbanás, majd tüzeset történt. Nem ismerte még a területet, azt sem tudta, merre van az az üzem, ahonnan az ijesztő hírek jöttek. Szirénázás, mentők, tűzoltók.

A csoportjukban lévő targoncás is életveszélyesen megégett, többen meghaltak. Sokszor volt már úgy, hogy egy eseményről nem a konkrét képek, hanem egy hangulat, egy hang zöngéje maradt meg benne, melyet felidézve a történés és a hangulat együtt jelent meg emlékeiben. Most is így volt. Hallotta a sziréna vijjogását, érezte gyomrában a szorítást, eszébe jutottak a balesetvédelmi oktatáson hallottak töredékei, melyek még frissek voltak, és nem biztos, hogy adott esetben használni tudta volna. És a tehetetlen várakozás, a bennelt csend, ahogy jöttek a hírek az újabb belobbanásról és újabb áldozatokról. Torokszorító nap, illetve napok voltak. Akkor még nem tudta, bármennyire is furcsa – ez is megerősítette őt abban, hogy itt maradt, mint ahogyan nem hagyjuk el barátainkat, hozzátartozóinkat sem, ha esetleg bajban látjuk őket, rossz híreket kapunk róluk.

Megszólalt a gőzduda. A folyosóról egyre erősödő zsongás hallatszott be, ahogy nyíltak az ajtók, és a munka-

társak az autóbuszhoz igyekeztek.

Vége a munkaidőnek. Aztán kezdődik majd egy új nap és még egy újabb, mint ahogy már harminc év óta. Az ablakon a besütő nap sugarai már a szemközti falat is megvilágították, szinte vízszintes volt a fénynyaláb.

Még egy kicsit marad – gondolta –, hogy a mozgalmas nap után a csendben néhány komolyabb odafigyelést kívánó munkát elvégezzem.

És holnap folytatja.

TARTALOM

Előszó (Daróci Lajosné)	3
Barna Júlia	
Utak és találkozások.....	11
Utak és utasok.....	13
Beck Zoltán	
Életút	17
Dylan D. Tides	
Kocsikázás	19
Somma	20
Gani Zsuzsanna	
Megbékélés	21
Akác.....	22
Habos László	
Érkezés I-VI.	23
Karácsony István	
Utazás anyámmal	26
Kimmel István	
Utazás Kelenföldtől a Déliig.....	31
Kósa Márta	
Útvesztőben... ..	34
Kései utakon.....	36
Szeptember volt.....	38
Kovács F. István	
Általad	44
Vallomásféle	45

Kreischer Kornélia

A jánkmajtisi pap	55
Helyzetkép a vonaton	57
Úton	58
Útközben	60

Ludwig Géza

Az Út és a Vándor	61
Ezért kesergék	64

Lukács Mária

Ubuntu	65
--------------	----

Móczár Csaba

Életszeletek	66
--------------------	----

Molnárné Boda Mária

Szavad ne feledd!	69
-------------------------	----

Nagy-Rakita Melinda

Kavicsok az utam széléről	71
Megállás nélkül	74

Pálfi Nándor

A tengernél	79
Magány	80

Péter Éva Erika

Hullámillatú álmokat	83
Megfogan, nő	84
Ma őrizem	85

Solti Gyöngyi

Igor	86
------------	----

Szöllősi Bernadett

Az élet – nekem	92
-----------------------	----

Szigetvári Zsófia Petra

Utak és utasok94

Tarnócziné Barabás Irén

Az a harminc év99

Képzőművészeti alkotások

Benkóczy Péter

Salföld, Erdélyi hangulat29

Domonkos Béla

Pátzay Pál30

Hangyássy Jánosné

Naplemente30

Kajtár László

Ősz Erdélyben53

Kovács Mátyás

Folyóparti hangulat53

Márkus József

Nyári emlék54

Tarnócziné Barabás Irén

Vihar előtt54

Szekér Gizi

Kalamáris81

Szabó Sz. Szilárd

Tartálykocsi81

Trombitás József

Fogas82

Trombitásné Gombos Mária

Patak82

Hátlapon:
Ludwig Géza verséből

ISSN: 2063-7039

Nyomda: Progresso Print Kft.

